

DĚTEM

Výběr z českých knih pro děti a mládež
podzim 2020 / jaro 2021

NEJLEPŠÍ KNIHY DĚTEM

Výběr z českých knih pro děti a mládež
podzim 2020 / jaro 2021

NEJLEPŠÍ

Partneři publikace:

Tato publikace vychází s laskavým přispěním Nadace Miroslava Šaška.

Katalogy projektu

NEJLEPŠÍ / KNIHY / DĚTEM

najdete také na stránkách:

www.nejlepsiknihydetem.cz

www.facebook.com/NejlepsiKnihyDetem

ISBN 978-80-907020-7-3

MEZI VLNAMÍ?

Pořád je s námi vlezlý virus, který si uzurpoval i úvodník loňského katalogu. Pravda, hráz proti němu očkováním sílí a obecně se snad vezeme na obláčku rozvolňování zpět k normálu, ale bude to normál, jaký jsme předtím v pění dní nedoceňovali? Neocitáme se opět mezi dvěma vlnami: pandemie a jejího psychologického dopadu, jenž má jako všechna traumata základnou inkubační dobu? Klademe si tuhle otázku teď nejspíš denně i s vědomím, že odpověď zná leda televizní vědma či samozvaný expert. Zato už spolehlivě víme, že stejně jako boty dětem nepořídíme bez vyzkoušení, lze jim i knížku zdálky a naslepo obstarat dost obtížně, notabene když ji obchodní podmínky zpravidla nedovolují vrátit tak lehce jako nepasující kecky.

Výběr nejlepších českých knih pro děti a mládež, s nímž Svaz českých knihkupců a nakladatelů ve spolupráci s organizacemi zaměřenými na rozvoj dětského čtenářství přichází od roku 2013, vám tedy kvůli mimořádné situaci na knižním trhu předkládáme letos už zjara. A snad v tomto roce ne naposled, jak aspoň optimisticky soudíme podle vývoje v půli května. Vede nás k tomu hlavně narušený oběh informací, které sebevýkonnější nástroje distančního prodeje bez zpřístupněného knihkupectví – a plně funkční veřejné knihovny – poskytovaly sice ochotně, leč nutně kuse a neosobně. Od října 2020, kdy tento komentovaný soupis přírůstků do prózy, poezie, naučné a komiksové literatury pro děti a mládež vyšel naposledy, si branže zprvu předsvátečně vydechla, avšak s novým rokem čelila další uzávěře oboru pod groteskně manažerskou taktovkou těch, jejichž zboží má vždy odbyt zaručen. A propad je kvantitativně patrný. Ostatně fakt, že mezi 32 vybranými tituly z daného půlroku má naprostá většina v roce 2020, vypovídá o tom, do jaké míry jejich vydavatelé zvažovali každé riziko, nekulí balancovali na hraně přežití, ať jde o nezávislá malá nakladatelství s výpravou produkcí, nebo o kolosy připravující měsíčně desítky titulů a svázané s distributory, jejichž potíže by mohly zapříčinit dominový kolaps oboru. Přesto vznikla díla, která by neměla zůstat stranou naší pozornosti – dokonce ani v atmosféře tušeného oživení v edičních plánech i na pultech.

Smysl krizí je nepochybně v tom, nakolik přetvoří obzory, do nichž se už postaru nevtěsnáme. Byť to autoři a nakladatelé těchto titulů stěží tušili – jejich příprava totiž leckdy začala ještě před pandemií –, nelze si nevšimnout, jak náboj prezentovaných knih promyšlejících bytostné lidské potřeby

uvzní náhle podstatně naléhavěji, je-li nezbytné někdejší samozřejmosti dobýt zpátky vlastním úsilím. Jejich autoři symbolicky ukazují, na jakou dálku můžeme být stále spolu (včetně hygienického rozestupu), jak bránit své nejbližší (jde to i on-line) a jakou váhu má solidarita, natož neokázalé hrdinství pěšáků na exponovaných místech (na rozdíl od vojevůdců v bojových mikínách či sápacích se po prvních vlnách). V takto zosťveném vnímání vybrané knihy důvtipnými formami akcentují i to, jak přemáhat strach a úzkost, v čem nalézat radost (ač se svět změnil v lazaret) a jak přestat rány i z nejkrutějších směrů. Radí, proč před světem neutíkat, naopak jak se dá pod tlakem událostí chopit odpovědnosti a možná i předčasně dospět. A život k tomu v přímém přenosu denně snáší argumenty, proč zatočit se stádností, stereotypy a šikanou, jakkoli vlastní názor se rodí bolestněji než ten papouškováný. Anebo proč i do budoucna věřit, že každý občan má vliv na běh věcí veřejných, zvláště když se stávající garnitura valně státnicky neprojevila.

Účtenku jí zajisté vystaví brzké volby. Nehledě na jejich výsledek je už jasné, že úrok z slepenec covidových náplastí bude v přepočtu na hlavu tučný a že nás zatíží dlouhou dobou splatnosti. A neodrazí se jen v ceně za učiněné přešlapy, nýbrž i v pošramocené důvěře těch, kdo věřili, že dospělí to přece vyřeší i v jejich zájmu. Tak rozhádání? Kéž by. Důvěra ve stát podle statistik slábne a kdovíjak pevná teď asi není ani důvěra dětí v autority a příklady, k nimž se coby osoby zranitelné potřebují přimknout. K nadcházejícímu Mezinárodnímu dni dětí proto oslavencům popřejme daleko víc než obutí v náležitém čísle a náruč inspirativní četby. Dopřejme jim objetí a ubezpečení, že už nejsou rukojmím, které si užilo vzdělávací a sociální uzávěru déle než jejich vrstevníci kdekoli v Evropě, a zejména takové přímluvce, kteří zákulisní lobbování za vrchnostenské výjimky nahradí nesobeckou, transparentní, systémovou nápravou škod. Z pozice tvůrců, učitelů i vydavatelů děti rádi častěji upozorníme na to nejlepší, co pro ně i pro blaho celku v literatuře vzniká, nicméně jakožto rodiče se ptejme, co po nás nejmladší z téhle krize nechtěně zdědí. Distance? Ty v nich spolehlivě vzbudí pouze další odstup, rozbroje, vzdor a nakonec i odpor jedněch vůči druhým – a my je přece chceme příštích vln otřesů ušetřit.

za autory katalogu **Petr Matoušek**

2+

ESTER STARÁ - MILAN STARÝ

APORT, FOUSKU!

Ilustroval Milan Starý
Praha, 65. pole 2020,
22 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-88268-41-3
věk 2+

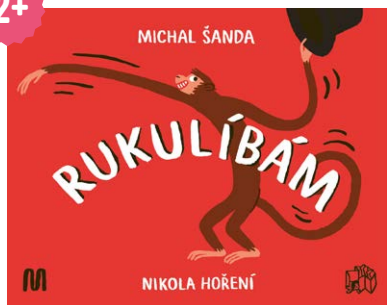
Dialog sympatického voříška Fouska, který se s vrozenou oddaností svého plemene opakovaně vrhá za klacíkem, a páníčka Ládi, věčně nespokojeného s aportovanými předměty, plyne prostřednictvím dvojverší vystavěných na repetičním principu pobídek a otázek. Te s vízným rytmem se tak psík ochotně noří do písku, křovisek a parkových záhonů, odkud přibíhá s nečekanými úlovky, dokud text a obraz leporela nedospějí k půvabně zmoženému pointě. Té snadno porozumí i dvouleté dítě vnímající svět spíš z Fouskovy perspektivy. Spočívá ve zjištění, že ve dvou – potažmo ve čtyřech – je každý životní úkol hračkou a že upřímné přátelství a věrná láska předčí všechny poklady světa.

Ester Stará (1969) absolvovala logopedii a surdopedii na pražské PedF UK a poté se věnovala pedagogické práci, z níž čerpala podněty pro literární tvorbu. Zpočátku se zaměřovala na rozvíjení komunikačních kompetencí dětí v knížkách *Žezicha se nežíká* (2004), *Žvanda a Melivo* (2009), *Mařenka už říká Ř!* (2012) a *Povíš mi to?* (2015). Didaktickou linku uplatňovala i v pohádkových příbězích *A pak se to stalo!* (2010), *Největší přání* (2017), *Šedík a Bubi* (2018) či *Milda a Milda: Jakou barvu má radost?*

(2019). Pohádka *Chrochtík a Kvikalka na cestě za blýskavým prasátkem* (2012) s ilustracemi Martiny Matlovičové získala Zlatou stuhu. Řadu děl vytvořila společně s manželem, výtvarníkem Milanem Starým.

Milan Starý (1970) vystudoval češtinu a výtvarnou výchovu na PedF UK a působil jako pedagog a ilustrátor. Od roku 2000, kdy je ve svobodném povolání, spolupracuje zejména s nakladatelstvími 65. pole, Fragment, Albatros a Paseka. Jeho ilustrace provázely např. klukovské hrdiny pentalogie Miloše Kratochvíla *Pachatelé dobrých skutků* (2009–2011). Výtvarně se také podílel na interaktivních knížkách Ester Staré *Dům za mlhou* (2013) a *Ó, ó, ó, vajíčko!* (2019), jež byly nominovány na Zlatou stuhu.

2+

MICHAL ŠANDA - NIKOLA HOŘENÍ

RUKULÍBÁM

Ilustrovala Nikola Hoření
Praha, Meander 2020,
20 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-7558-133-4
věk 2+

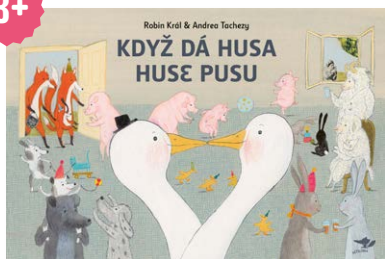
Leporelo rozehrává situace, při nichž se galantními obraty nečastují prkení džentlmeni v elegantních oblecích a nepřístupné dámy v róbách, nýbrž dvojice zástupců živočišné říše, které autoři spárovali s citem pro absurdní nadsázku. Výraz „zdvořilost“ etymologicky souvisí s dvorským prostředím, nicméně v tomto případě se lekce společenské výchovy přestěhovaly na obyčejný dvorek či do džungle a udílejí je zvířata. I nejmenší díky názorným příkladům hravě pochopí, že uctivý pozdrav, prosba, pobídka, poděkování, ba i upřímná omluva nejsou projevem slabosti ani vyprázdněnými floskulemi, a naopak slouží jako klíč k harmonickému soužití. Komentovaná pлавná gesta ploutví, klepet, křídel, titěrných hmyzích končetin i mohutných tlap s hrozivými drápy zdařile dokreslují tvrzení americké básničky Elly Wheller-Wilcoxové, že „etiketa je jen jiné jméno pro laskavou mysl“.

Michal Šanda (1965) po maturitě na pražském Gymnáziu Jana Nerudy vystřídal řadu profesí a od roku 1991 působí v informačně-dokumentálním oddělení Divadelního ústavu. Od literárního debutu v roce 1994 vydal dvě desítky básnických sbírek i próz – povídky *Hemingwayův býk* byly nominovány na Magnesii Literu

2019 – a dvě divadelní hry. Dětem adresoval pásmo parodických pohádek *Merekvíce* (2008), návod k „bizarnímu anginovému rybaření“ *Oskarovy rybářské trofeje* (2014) a soubor jazykových eskamotáží *Dr. Moul* (2018). Edici *Repolelo* nakladatelství Meander obohatil i svazčkem *Kosáku, co to máš v zobáku?* (2019).

Nikola Hoření (1989) vystudovala ateliér ilustrace a grafiky na pražské VŠUP. Ilustracemi doprovodila knížku Williama Saroyana *Tati, tobě přeskočilo* (2012), soubor bajek Radka Malého *Příhody matky Přírody* (2015 a 2019) a trilogii Barbro Lindgrenové *Tajné bratrstvo I–III* (2016–2018). Smysl pro dějovost kresby osvědčila v autorské knížce *Kéž by* (2016), ve vlastním leporelu o významu smutku *Karla pláče* (2020) nebo jako glosátorka poetických grotesek Jaroslava Kovandy *Cirkus Bruno a Lilly, letí rogalo!* (obě 2019).

3+

ROBIN KRÁL - ANDREA TACHEZY

KDYŽ DÁ HUSA HUSE PUSU

Ilustrovala Andrea Tachezy
Praha, Běžiliška 2020,
12 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-88360-04-9
věk 3+

Už na první pohled potěší toto harmonikové leporelo s ruční vazbou v plátně rozvernými ilustracemi, které propojují kresbu s koláží – a na pohled druhý neméně rozpustilými verši. Sehraná autorská dvojice probírá příbuzenské vztahy i rozličné rodinné konstelace na příkladech personifikované zvířeny, což jí dává prostor pro nenápadné poučení o jménech příslušných samců, samic a jejich mláďát. Zvířecí rodinky s dovádějícími potomky, starostlivými rodiči a obětavými prarodiči se tolik podobají těm lidským. A přece autoři jejich soužití neidealizují: vedle nezbedných prasátek a vyjících včel předvádějí jak machistického kohouta po boku utahané slepice či chorobně žárlivého berana, tak modernější pojetí pospolitosti s přerozdělením tradičních rolí. Vtipná iniciace do problematiky rodičovství nabízí skvělou příležitost k rozpravě o lásce, zodpovědnosti a respektu, jež jsou nezbytným předpokladem domácího štěstí.

Robin Král (1981), absolvent estetiky na FF UK a scenáristiky na VOŠ při Konzervatoři Jaroslava Ježka, v současnosti vyučuje tvůrčí psaní. Básník a textař spolupracující např. s Divadlem Spejbla a Hurvínka a kapelou Toxique překládá rovněž z angličtiny

(Roald Dahl, Paul McCartney, Gertrude Steinová). Vytvořil sérii subtilních příběhů pro edici *Mikroliška* nakladatelství Běžiliška i řadu leporel s brilantní metrikou verše, mj. *Ferdinande!* (2013), *Rekomando* (2015) nebo *Tonča a Krasojezdec* (2019). Za zorkovník pokročilých básnických forem *Vynálezárium* (2015) obdržel Magnesii Literu a Zlatou stuhu.

Andrea Tachezy (1966) vystudovala ateliér animovaného filmu na VŠUP. Ilustrátorské činnosti se intenzivně věnuje od roku 2005. Dosud doprovodila na čtyři desítky knih převážně pro nejmenší, pro něž vytváří také nápadité papírové, dřevěné a textilní hračky nebo dekorace. Za trojrozměrné leporelo *Ferdinande!* (2013, Česká listina IBBY 2016) s verši Robina Krále, za ilustrace k pohádce Ivana Binara *Bořivoj a blecha Fló* (2014) a za koláže ke knize Jany Šrámkové *Dům číslo 226* (2017) získala Zlatou stuhu. Mládež upoutala ilustracemi k detektivce Tormoda Haugena *Zeppelin* (2019).

3+

JAKUB PLACHÝ

SLEDUJETE SLONA

Ilustroval autor
Praha, Baobab / Xao 2020, 36 stran
ISBN 978-80-7515-118-6 (Baobab)
ISBN 978-80-906863-7-3 (Xao)
věk 3+

Siluetu slůněte z autorské knižčky osobitého výtvarného šprýmaře v mnohém připomene neobyčejně ohebného tvora, kterého stvořitel *Malého prince* Antoine de Saint-Exupéry spatřil v žaludku hroznýše – vždyť ve výchozí situaci se tu ušatý hrdina cítí neméně stísněně. Tvárný chobotnatec, rozený fotbalový dribler a eskamotér, je však samé překvapení, jež nejmenším z prvních oddělení mateřských škol dává hezky po lžičkách, aby ověřil jejich mladičkou empatii. Stránky dvoubarevného příběhu postupně odtajňují, co ho tíží v rozletu, čím je jiný a jak by mohl ostatním ukázat, co v něm dříme ku prospěchu všech slonů. Dramatik Ibsen svého času postřehl, že jeden obraz vydá za tisíc slov – a totéž platí jak pro metody věcného učení, tak pro podobenství Jakuba Plachého. Je nutno vyběhnout štěstí naproti, neboť jen s náležitou vervou objevíme místo, kam dokonale zapadáme.

Jakub Plachý (1989) absolvoval VŠUP v ateliéru ilustrace a grafiky Juraje Horvátha. Zabývá se knižní i plakátovou grafikou, písmomalířstvem, spolupředává výtvarné festivaly a workshopy, s přáteli provozuje galerii a knihkupectví Xao. Fenoménu české autorské knihy obohatil

zevrubnou encyklopedií močení *Velká kniha čůrání* (2013), dumkou *Hakenkreuz in Ordinary Life* (2016) či rozcvičkovou anekdotou pro nejmenší *Je ráno* (2019). Ilustroval i povídkový sborník o zkušenostech mladých migrantů *Jinde!* (2016) či nové české vydání (2011) sci-fi satiry *Zelňačka* Reného Falleta.

3+

MICHAL ŠTĚPÁNEK - NIKOLA LOGOSOVÁ

NAD VEČERNÍ ČERNÍ

Ilustrovala Nikola Logosová
Strakonice, Lux 2020,
12 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-906919-2-6
věk 3+

Velkoformátové černobílé lepoperele sympatického nováčka na vydavatelství scéně, který se stal i tvůrcem libreta, vsadilo na prostý, ale o to účinnější námět. Večer, jenž padl na typické české panelákové sídliště, může být i pro malou tmu z bytu číslo 11 sklíčující, obzvláště pokud je neudržívá a průhledná, tudíž všem protřelejším tmám pro smích. Co je zapotřebí, aby prostoupila do dalších pater, slila se kupříkladu s kamarádkou ze čtrnáctky a spolu zahály lidské sny tmavotmavým závojem, jak se na noc sluší? „Nasvit a zhasni!“ vybízí děti svazek opatřený luminiscenčním tiskem písmen i obrazů, protože skrývá víc, než se napohled zdá. A pro chvíle společného pročitání s rodiči posílá nádvakem symbolický vzkaz: strach občas sedne na každého a každý ho taky umí překonat. Jen ze sebedůvěry vyvěrá poznání a vůle vytvářet kolem sebe zázraky – což dokládá i tento výpravný titul, kterému na svět pomohlo skupinové financování.

Michal Štěpánek (1984) studoval FHS ZČU v Plzni a nyní pracuje v pojišťovnictví. Literárně debutoval roku 2014 básnickou knihou *Svítlání*, jeho tvorba je dále zastoupena v almanachu *Řezbáří stínů* (2016). Editorsky a vydavatelky se podílel na antologii

Básníci Strakonicka (2017). Dlouhodobý zájem o buddhismus podle Fran-tiška Drtíkova se odráží také v jeho další knize pro děti: *Světlo v klíčové dírcce* (2018).

Nikola Logosová (1992), absolventka VŠUP, se věnuje knižní ilustraci, grafice a tvorbě plakátů. V roce 2017 byla nominována na výroční cenu Czech Grand Design v ilustrátorské kategorii. Její cestovní deník *New York Zine* byl poctěn premií Nejkrásnější česká kniha roku 2018. Za obrazové pojetí uměleckonaučné encyklopedie *Pozor doktor!* (2018) obdržela Zlatou stuhu. Dále doprovodila např. knížku veršů Robina Krále *Rekomando* (2015), novelu Lukáše Csicselyho *Předvečer svatého Mikuláše* (2017) či prózu Petry Soukupové *Klub divných dětí* (2019). Její kresby zdobí i překlad (č. 2020) pohádkové knihy Gertrude Steinové *Svět je kulatý*.

4+

JAN JIRKŮ

TÁTA A PRINCEZNA ROZÁRKA

Ilustrovala Marie Urbánková
Praha, Albatros 2020, 64 stran
ISBN 978-80-00-05971-6
věk 4+

Tatínkům v roli vypravěče se v novodobé literatuře pro děti poklonila už řada autorů, počínaje Zdeňkem Svěrákem a jeho rozpačitým Šimou na toulkách po Českém ráji, přes Jiřího Stránského, pro něhož jsou povídky jediným možným kontaktem se vzdálenou dcerou, a konče hrdinným bondovským supertatínkem Arnošta Goldflama. Táta z pohádkového cyklu Jana Jirků má však nedocenitelnou pomocnici. V důvěrných chvílích před usnutím mu dcera Rozárka sekunduje jako iniciátorka, prostořeká spoluautorka a místy nevděčnice, která kormidluje proud jeho slov otázkami a občas ho s dětskou bezprostředností popožene či strhne stranou osvěžujícím nápadem. V sedmi příbězích to jiskří ztřeštěným humorem, a přesto pod zápletkami cítíme dívčiny nevyslovené obavy a potřebu ubezpečit se o stabilitě rodinných pout. Naštěstí aspoň v pohádkách lze nevrlemu králi vylepšit náladu nedělní sekanou a rodičovskou hádku zažehnat kvítkem sedmilásky. Koláže Marie Urbánkové dodávají příběhům rozvíjeným formou dialogu téměř scénický rozměr.

Jan Jirků (1977) po absolutoriu oborů režie a dramaturgie na pražské DAMU působil jako režisér a umělecký šéf

Divadla Minor. Spolupracuje s řadou tuzemských divadelních scén, pro něž vytvořil na 40 autorských inscenací. Podílel se na zrodu a obsahu zábavně-vzdělávacího pořadu *TvMiniUni*, vysílaného na dětském kanálu České televize. Odtud vytěžil námět pro animovaný film *TvMiniUni: Zloděj otázek* (2019). Nejmenší publikum oslovil už knížkou *Tlukot a bubnování aneb Veliké putování tří skřítků za prstýnkem princezny Květušky aneb Tajemství největšího strašidla a bubáka Velkého Tlustce* (2010, ilustrace Robert Smolík) na motivy vlastní loutkové hry.

Marie Urbánková (1995) studuje grafiku a vizuální komunikaci na VŠUP. Spolupracuje s časopisem *Raketa*. Ilustruje knížky pro děti v pestrém žánrovém rozpětí: např. poetický příběh Milady Rezkové *Tajemství za sněhovým knirkem* (2017), nonsensovou pohádku Noemi Cupalové *Zvíře, které není vidět* (2020), prózu Jany Klimentové *Trable s tátou* (2017, Zlatá stuha) či dopravní lepoperele Ester Staré *Jedéééé!* (2018, nominace na premií Czech Grand Design).

4+

JAROMÍR PLACHÝ

BÁSNĚ Z DÁSNĚ

Ilustroval autor
Praha, Meander 2020,
56 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-7558-151-8
věk 4+

Sotva děti fyzicky ovládnou základy mateřského jazyka a mozek jim pošeptá, že tento zavedený systém znaků dovede taky jančit jako klient ústavu doktora Chocholouška, neváhají prověřovat jeho bláznivé vlastnosti. Básnická prvotina oceňovaného výtvarníka se inspirovala péčí o potomka ve věku, kdy je víc než záhodno vědět, „použil-li tapír toaletní papír nebo proč každá v síru díra vykouslá je od upíra. Řídky, škádlivky a šplechty Jaromíra Plachého většinou necítí profesorský rytmus pěstěné tradice českého nonsensu a z hájemství vzorového daktylu či anapestu vtančí na parket čirého dada, jelikož punkové křepčení je léta vlastní i autorovým kresbám. Jenom to umožňuje slovu a obrazu splynout třeba v hybridní „Klobrouk“. Popřípadě před očima internetové generace Z rozklenout nové obzory smysluplného nesmyslu: „Židle, vidle, mlok / znají se už rok. / Potkali se na netu v tabletu, / což byl pěkný šok.“

Jaromír Plachý (1986) vystudoval ateliér filmové a televizní grafiky na VŠUP a věnuje se tvorbě počítačových her, animací a knižní i komiksové ilustraci. Pro studio Amanita Design vytvořil počítačové hry *Botanicula* (2012) a *Chuchel* (2019), jež se setkaly

se značnou odezvou doma i v zahraničí. Zasloužil se rovněž o animované znělky třeboňského festivalu Anifilm. Příznivce komiksu upoutal sérií stripů *Jiné světy* (2007–2011) a alby *Kmen a jiné příběhy* (2007) a *Koule a Krychle* (2010). Ilustroval sbírku nonsensové poezie *Tetovaná teta* (2015) Daniely Fischerové, antologie lidového a školového humoru ve výběrech Jana Nejedlého (*Mistr sportu skáče z dortu, Malý humorista, Hororová čítanka*) a v témže duchu nově vytváří i autorské knihy (cyklus *Naše prasátka*).

4+

TEREZA ŠEDIVÁ

KRTKŮV ČERNOBÍLÝ SVĚT

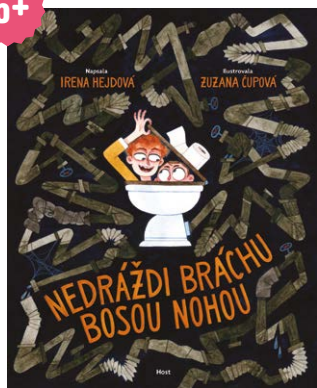
Ilustrovala autorka
Praha, 65. pole 2021,
32 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-88268-38-3
věk 4+

Jediné světlo do krtkova ponurého příbytku, vzniklého kombinací koláže a kresebně dotážených otisků přírodnin, vnáší neonové růžový lampion. Tato mluvící ředkvička prorostlá až do nory zprostředkovává sice bojácnému samotáři lákavý obraz světa jiskřícího barvami, avšak ani ty nejzářivější výjevy nepředčí krtkovu vrozenou plachost a ochromující strach z neznámého. Vylákat ho z hlubin je takřka nemožné. Teprve nečekaná ztráta lampionu strašpytlá vyburcuje k odvážné expedici za hranice vlastního teritoria a navrstvených obav. Úžasný objev nadzemního prostoru s nejroztodivnějšími barvami, chutěmi a vůněmi představuje srozumitelnou metaforu – vždyť mnozí malí i velcí zbytečně uvázli v úzkostných stereotypch, pod nimiž se krčí přiznané i potlačované touhy. Univerzální vyznění krtkovy výpravy za světlem potvrzuje skutečnost, že autorská kniha Terezy Šedivé vyšla souběžně v londýnském nakladatelství Thames & Hudson a v legendární edici *Les Albums du Père Castor* pařížského Flammarionu – navíc v době pandemie, která sužuje celou planetu.

Tereza Šedivá (1988) absolvovala sociální pedagogiku na PdF MU a poté ji zájem o výtvarnou tvorbu přivedl

ke studiu ilustrace na University of the Arts v Londýně a na Anglia Ruskin University v Cambridgi. Navrhuje a vytváří hračky, výrobky z papíru, ve spolupráci s japonskou výtvarnicí Momoko Kudo založila designérský projekt *Moles in Holes*. V autorské knize pro mladší děti *Životní příběhy mimina s velkou hlavou* (2012), jež se dočkala i divadelní adaptace, reflektuje témata jinakosti a znevýhodnění. Doprovodila lepoprela Jany Šrámkové *Lední medvědi odcházejí za štěstím* (2016) a Robina Krále *Jeje, jeje, jeje, něco se mi děje!* (2020).

5+

IRENA HEJDOUÁ

NEDRÁŽDI BRÁČHU BOSOU NOHOU

Ilustrovala Zuzana Čupová
Brno, Host 2020, 56 stran
ISBN 978-80-275-0392-6
věk 5+

„Hrátky v kanalizaci? Ach vy muži. Někdy jste jako rozverní školáci,“ rozumuje slečna Květuška z Brdečkovy Adély nad tím, v nakolik vrchovaté míře vábí představitivost poloviny lidstva svět kdesi hluboko pod šrouby zdravotní keramiky. Jenže když sourozenecká řevnivost sedmiletého sígra Marka a o tři roky mladšího Jiříka předzdivaného Mimoň vyústí v pád do záchodové mísy, může být leccos jinak. Když za nimi sestřička v batolecím věku vycouvaná spláchně, je vymalováno – na pastelech Zuzany Čupové v dost výmluvných barvách. A z ustavičného „já, já“ je rázem „my“. Bratři na záchraně spolupracují, jako by se nechumelilo, a rukou nerozbornou procházejí s publikem zašmodrchanými labyrinty, řeší rébusy, konverzují s tasemnicemi. K výlevce dřezu totiž vede potrubí spletitější než vlasy Medúzy a je lemováno slizem, úklady místních potvor a dalšími protivensstvími, která mají na svědomí ještě podstatně neukázněnější uživatelé odpadní sítě.

Irena Hejduová (1977), absolventka FHS UK a FAMU, vytvořila scénář k celovečernímu filmu *Děti noci* (2008, Český lev a Cena Sazky). Podílela se na snímcích *Zoufalci* (2009) a *Fair Play* (2014) i na dokumentárních

minisériích *Navždy svoji* (2013), *Čtyři v tom* (2014–2015) a *Single Lady* (2018). Coby prozaička debutovala v antologiích českých povídkářů vydávaných nakladatelstvím Listen. Nejmladší čtenáře oslovila už strašidelnou historkou *Čarovné klubičko* (2019).

Zuzana Čupová (1995) po studiích animace na UTB ve Zlíně uplatnila nabyté znalosti jako režisérka trojice krátkometrážních filmů: *Veselka* (2017), *Pod mrakem* (2018) a *Hrůza v tónu gramofónu* (2020). Vedle tvorby komiksů (mj. pro časopis *Skaut*) navrhuje razítka a šátky (k pohádce Boženy Němcové *Sedmero krkavců*). Jako ilustrátorka beletrie pro děti se uvádí poprvé.

5+

JANA KLOUČKOVÁ KUDRNOUÁ - PETRA TOMÁŠKOVÁ

JEDNA DVĚ V LESE - ZÁKLADY MATEMATIKY LEVOU ZADNÍ

Ilustrovala Jana Kloučková Kudrnová
Brno, Host 2020, 88 stran
ISBN 978-80-275-0352-0
věk 5+

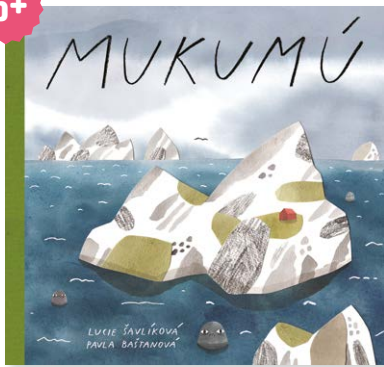
Dvě autorky nadané darem vzbudit zvědavost, pět druhů aktivit venkovičích i pod střechem, sedm kapitol, osmaosmdesát stran, nepočítané obrazy, fotografií, her, úkolů a taky kamínků, šišek, stromů, lístečků, bobrů, křidel, žížal a hvězd na obloze – takový je vzorec knížky o hravé matematice. Ta v lesním zátíší neděsí abstraktní teorií ani nudným cifřpionstvím, ale stává se magickým klíčem k uchopení univerza, jenž spoléhá na přirozený zájem o okolí a odvěkou potřebu dosáhnout harmonie s vnitřním i vnějším světem. Les nabízí nevyčerpatelnou zásobu příležitostí, jak zahlédnout pravidelnost a procítit opakování, jak hledat souvislosti a posloupnosti, vnímat prostorové vztahy, obdivovat souměrnost a formulovat první matematickou zákonitost, třeba při pohledu na proměnlivý stín během procházky. Ostatně i sir Isaac Newton učinil nezávadnější objevy právě při zdánlivě neúčinném pozorování přírody, o Leonardovi a Fibonaccim nemluvě. Jedna knížka plus ochotný dospělý průvodce plus neomezený počet posluchačů tak můžou ve výsledku vychovat další génie královny věd.

Petra Tomášková (1982) vystudovala obor učitelství matematiky

a geografie na MFF a PŘF UK. Věnuje se kreativní výuce matematiky v širokém záběru od žáčků posledních tříd mateřských škol až po gymnaziální studenty. Aktuálně je na rodičovské dovolené se svým čtvrtým dítětem.

Jana Kloučková Kudrnová (1981) absolvovala ateliér vizuální komunikace UTB a ateliér ilustrace na akademii Sztuk Pięknych imenia Jana Matejki v Krakově. Jako grafická designérka je činná ve svobodném povolání. Ilustrovala knížky Markéty Špačkové *Proč krokodýl dělá vlny* a Petry Bartíkové *Proč řve lev na leva* pro děti od tří let, dále interaktivní encyklopedie *Tuláci ze světa zvířat* Evy Bártové a Markéty Špačkové a *Zima ve světě zvířat* Markéty Špačkové a Ireny Kocí (vše 2018). Zájem o ekologii promítla i do výtvarné výbavy environmentálního zápisníku *Změna je v nás*, vydaného vzdělávacím centrem Tereza. Spolupracuje též s nakladatelstvím Argo.

5+

LUCIE ŠAVLÍKOVÁ - PAVLA BAŠŤANOVÁ

MUKUMÚ

Ilustrovala Pavla Bašťanová
Praha, Argo 2020,
48 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-257-3282-3
věk 5+

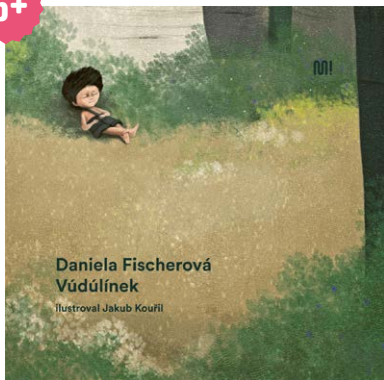
Jeden den očima děvčátka ve větrném a deštivém počasí na odlehleém ostrůvku kdesi uprostřed severského oceánu. Holčička, matka, otec, tři krávy, kočka, velký černý pták, tuleni, kteří se občas vynoří nad mořskou hladinu, a fiktivní zvířátko nakreslené do písku jsou aktéry melancholického příběhu, v němž se o jediný explicitní zvrát postará dravec, když nečekaně unese kočku... Přesto kniha srší nevyřčenými emocemi mezi rodiči, které se dají vyčíst z ilustrací i z naivního komentáře malé vypravěčky. V opakujících se všedních činnostech zaměřených na obstarávání základních životních potřeb postavy stoicky čelí drsnému klimatu a tíze osamění. Naštěstí je tu dětská fantazie, schopná přičarovat neviditelného ochránce rodinné pohody. Knižní adaptace stejnojmenného animovaného snímku Pavly Bašťanové se od filmové předlohy liší živější barevností a vypravěčskou promluvou, díky nimž se tento obrazový narativ přibližuje i nejmladšímu publiku.

Lucie Šavlíková (1970) po studiích angličtiny a francouzštiny na FF UK pracovala jako překladatelka, časopisecká (*100+1 zahraniční zajímavost*) a nakladatelská redaktorka (Albatros, Mladá fronta, Euromedia

Group – Pikola). Beletristicky debutovala jezevčí skorodetektivkou *Černobílé prázdniny* (2018) s ilustracemi Ilony Komárkové, s níž vytvořila i další zvířecí pohádku *Strach má velké uši* (2020). Knihu *Princezna Adélka a modrý jednorozec* (2019) vydala v edici *Dětské knihy se jmény její domovská Pikola*.

Pavla Bašťanová (1992) vystudovala klasickou animaci na UTB a následně filmovou a televizní grafiku na VŠUP. Nyní je doktorandkou na PdF UP. Působila jako učitelka výtvarné výchovy, lektorka volnočasových výtvarných kurzů, věnuje se animační a ilustrátorské tvorbě. Přispěla do kolektivního alba *Rychlé šípy a jejich úžasná nová dobrodružství* (2018) a do encyklopedie osudů neobvyklých žen *Kapky na kameni* (2019). S absolventským filmem *Mukumú* (2017) sklídila úspěch na domácí i zahraniční scéně.

6+

DANIELA FISCHEROVÁ

VÚDÚLÍNEK

Ilustroval Jakub Kouřil
Praha, Meander 2020, 72 stran
+ 4 strany na volně vloženém dvoulístu
ISBN 978-80-7558-138-9
věk 6+

Pohádka o nedorozumění, ze kterého se pokradmu zrodí zlo, je vtipně vystavěna na Plautově výroku „nomen atque omen“. Nalezenec Vúdúlínek, jenž za jméno vděčí zkomolenině původně roztomile neposlušného Budulínka, vzbuzuje bez vlastního přičinění hrůzu i u adoptivních rodičů: lesních strašidel Blbule a Blboula. Jenže s obavami se pojí tíživá samota a ta nešťastníka staví před kardinální otázku: nebylo by nakonec výhodnější být programově zlý a získat nade všemi moc? V kruciólním rozhodování mu pomůže přátelství se smolařskou jezinkou – a nově nabytou identitu Mauglího pak spolu s ním stvrdí hromadným přejmenováním všichni lesní sousedi. Ve skutečném životě se však naše nechtěná i úmyslná provinění nedají tak lehce poslat po vodě pryč, jako to udělal protagonista – zato máme chválabohu vždy možnost volby. Ilustrace Jakuba Kouřila dotvářejí tajemnou atmosféru Krachlesa i přesvědčivý výraz zdejších nadpřirozených bytostí, korespondující s autorčinou nepatetickou úvahou o významu sebereflexe a odpuštění.

Daniela Fischerová (1948) po vystudování dramaturgie a scenáristiky na FAMU pracovala nejprve v barrandovských studiích a jako redaktorka

nakladatelství Orbis. Od poloviny 70. let se v svobodném povolání věnuje dramatické, rozhlasové a literární tvorbě pro dospělé i pro děti, pro něž vytvořila přes tři desítky děl. Zabývá se astrologií a jógou, kterou popularizovala v televizním pořadu pro děti (1997). Po pohádkách inspirovaných východní filozofií se v posledních letech přiklání k poetice nonsensu. Básnické knihy *Milion melounů* (2011), *Tetovaná teta* (2015), *Ochechule s ukulele* (2018) a originální náměty pohádek *Pohoršovna* (2014, Zlatá stuha) a *Bylum nebylum* (2017) se vyznačují laskavou ironií.

Jakub Kouřil (1987) absolvoval obory animace a audiovizu na UTB a studia animace na FAMU. Za krátkometrážní hraný snímek s animovanými prvky *M.O.* (2012) získal při udělení Českých lvů cenu Magnesia za nejlepší studentský film. Ilustracemi doprovodil knížku Olgy Stankovičové *Pracháček – Velké dobrodružství se zlatou žábou* (2015) a verše Daniely Fischerové ve sbírce *Ochechule s ukulele* (2018) a v leoprele *Plác! Tác! Bác!* (2019).

6+

IVANA PECHÁČKOVÁ

ZVĚSTOVÁNÍ PANNY MARIE, NAROZENÍ JEŽÍŠE, DÍTĚ JEŽÍŠ, JAN KŘTITEL, POKUŠENÍ NA POUŠTI, JEŽÍŠOVY ZÁZRAKY, UYVOLENÍ DVANÁCTI APOŠTOLŮ, KÁZÁNÍ NA HOŘE, UKŘIŽOVÁNÍ

Ilustroval kolektiv
Praha, Meander a Knižní stezka k dětem 2020, 9 svazků po 28 stranách v kompletu spojeném bandáží
ISBN 978-80-7558-108-2 (komplet; v prodeji jsou i jednotlivé svazky)
věk **6+**

Devět přírůstků do edice *Manamana* – jmenovitě svazky 1–5, 7–9 a 20 z novozákonní větve víceletého popularizačního projektu – vyzvedává uzlové body biblického příběhu o tom, že doma nebývá prorokem ani syn Boží, stojí-li jeho hlas proti stádu pokrytců. Obraz Mesiáše, jenž se zrodil mimo bdělé oko judského tyрана Heroda, už jako chlapec ohromoval starší vědění i zázraky, kázal na hoře a na hoře těž prolil krev za všechny věrné, je pamětliv toho, že dobrou zvěst nelze předat bez apelu na sounáležitost. Citlivě adaptované pasáže z Knihy knih, vybavené metodickými listy pro využití ve škole či v rodině, skýtají příležitost dalšímu kroužku začínajících výtvarníků, aby látku evangelíí uchopili po svém, od uměřené kresby až po minimalistický akcent Ježíšova zápasu s pokušením. Nezáleží na tom, zda adresát těchto knížek je křesťan, anebo věří v myšlenku lásky a svědomí, protože zvláště v 21. století platí slova z doprovodného dopisu Tomáše Halíka: „Bez znalosti Nového zákona jsme ve vlastní kultuře cizinci.“

Ivana Pecháčková (1958) po studiích pražské VŠE působila jako komerční inženýrka v zahraničním obchodu a překladatelka. Její aktivity v oboru knižní tvorby pro děti a mládež

započaly založením nakladatelství Meander v roce 1995. Adaptuje bohemika a pragensie (*Legenda o Pražském Jezulátku*, *Legenda o Golemovi*, *Legenda o svatém Václavovi*) i starozákonní a novozákonní předlohy. Úvodní šestice (2017) biblických převyprávění zahrnutých do edice *Manamana*, která aktuálně čítá 31 svazků, jí vynesla Cenu za nejkrásnější dětskou knihu veletrhu v Havlíčkově Brodě. Do češtiny převedla miniatury Aldouse Huxleyho (*Vrány z Hruškovice*), Johna Irvinga (*Jako by se tu někdo snažil nevydat ani hlásku*) a Jamese Joyce (*Kočka a čert*), určené nejmladšímu publiku.

Kolektiv ilustrátorů ve složení: **Katka Kozáková** (1995), **Tereza Šiklová** (1996), **Jana Vobořilová** (1993), **David Dolenský** (1993), **Martin Atanasov** (1991), **Katarína Kratochvílová** (1992), **Marie Novotná** (1992), **Jakub Mikuláščík** (1990), **Tereza Marianová** (1993) – podrobněji na straně 16.

7+

LUCIA MAGAŠVÁŘI

STRAŠIDELNICKÁ

Ilustrovala Libuše Vendlová
Praha, Albatros 2020, 128 stran
ISBN 978-80-00-05947-1
věk **7+**

Po informačně nabitě exkurzi do útrob pražské podzemní dráhy *To je metro, čéče* (2019) autorů Milady Rezkové, Jana Šrámka a Veroniky Vlkové přichází další výzva k průzkumu technického zázemí tohoto dopravního systému. Ondra s Vítkem totiž díky dědečkovi, bývalému konstruktérovi kolejových vozidel, dobře vědí, že metro je svými dispozicemi ideálním stanovištěm pro pozorování kolonie světloplachých strašidel, která tu na sebe občas upozorňují zábleskem, zapraskáním, ne-li vandalským vykusováním dřev do čalounění sedadel nových souprav. Děj dobrodružné pohádky sviští maximálně povolenou osmdesátkou, chlápci s pomocí nových kamarádů putují z vlhkého tunelu až na střechnu svatovítské katedrály, aby pomohli zachránit dračí mládě, a přitom solidárně napravují škody bezděčně napáchané bytostmi z podzemí. Nejcenějším poselstvím knihy je apel na soudržnost a respekt k odlišnosti, jež je dlužno cestou prokázat. Kresby Libuše Vendlové se střídmostí pérovek a citem pro detail plasticky zachycují atraktivní prostředí i rázovitě příslušníky metropolitního bestiáře.

Lucia Magašvári (1983) po absolvování 2. LF UK v Praze pracovala jako lékařka. Literárním a hudebním

aktivitám se dosud věnovala pouze zájmově. Autorská pohádka *Strašidelnická* je její prvotinou.

Libuše Vendlová (1978) vystudovala výtvarnou výchovu na PedF UK a poté grafiku na pražské AVU. Vedla kurzy malby, kresby, ilustrace a módní tvorby pro veřejnost, pracovala na zakázku pro reklamní agentury, muzea a časopisy. Pro nakladatelství ARSCI ilustrovala pohádku Vlasty Kultové *O zlatém čertíkovi* a básnickou sbírku Pavlíně Waltové *Otevřený konec duše* (obě 2001). Výtvarně doprovází metodiku hravé dětské Lali jógy, mj. ve svazku *Jak cvičit jógovou abecedu* (2013).

8+

TEREZA CZESANY DUOŘÁKOVÁ, LUCIE ZÁHOROVÁ, RENÉ MELKUS

CO BYLA A CO JE TELEVIZE – DOBRODRUŽNÁ VÝPRAVA ZA OBRAZOUKU PRO MALÉ I VELKÉ

Ilustroval Nikkarin
Praha, Argo 2020, 80 stran
ISBN 978-80-257-3306-6
věk 8+

Namodralý blikot obrazovek vábil prarodiče a rodiče dnešních dětí už v éře analogového vysílání, kdy televizor ještě vyhlížel jako nefornaná bedna. Autorský kolektiv pod vedením Terezy Czesany Dvořákové zve malé uživatele těch moderních plochých k exkurzi za rozloženými řádky a pixely od konce 19. století až do ryze digitální současnosti. Zsvěceným průvodcem televizním zákulisím i uspořádáním přijímače je pán, jehož podobu si ilustrátor Nikkarin vypůjčil od jednoho z prvních kameramanů Československé televize – Eduarda Landische. Elektrotechničtí nadšenci přivítají experimentální část knihy připravenou Vladimírem Bradáčem. Přestože vlastnoručně vyrobenou snímací komorou asi integrovanou kameru v dnešních vyspělých mobilních telefonech nenahradí, bude jim na chvíli přáno zakusit pocity, jež se zmocňovaly průkopníků vysílání obrazu a zvuku na dálku. A krom toho: televize i profese s ní spjaté se vyvíjejí a učenlivě vstřebávají novinky od mladých vývojářů, takže za pár let může mít tento bedekr další úctyhodné pokračování.

Tereza Czesany Dvořáková (1977) absolvovala filmovou vědu na FF UK, kde po doktorátu také vyučuje, a dále

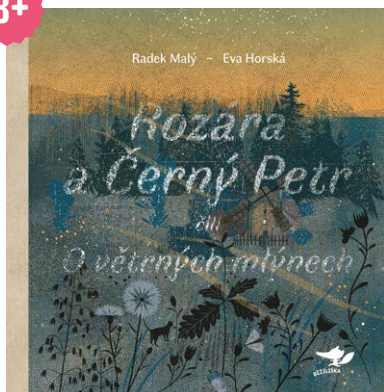
filmovou a televizní produkci na FAMU. Tématu zasvětila vedle odborných prací i naučné tituly pro děti *Jak vznikl film* (2017) a *Jak se dělá film* (2019, s Ondřejem Beránkem).

Lucie Záhorová (1977) vystudovala Zemědělskou fakultu JČU. Pracuje v Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR v sekci popularizačních aktivit. Dcera významného televizního kameramana Eduarda Landische iniciovala vznik této knihy a poskytla týmu řadu dokumentárních materiálů.

René Melkus (1974) po vystudování KTF UK působí jako kurátor v Národním technickém muzeu, kde má na starost sbírku elektrotechniky. Je spoluautorem výstavních katalogů *Věda a technika v Československu v letech 1945–1960* (2010), *Hudba ve spirále* (2014) a *Továrník Pála a Lepší Slaný* (2017).

Nikkarin (vl. jm. Michal Menšík, 1987) se po maturitě na prostějovské obchodní akademii pohyboval v knihkupecké branži. Ve svobodném povolání se jí věnuje zejména jako autor komiksových alb (např. trilogie *130*). Jeho *Super Spellsword Sága: Legenda o nekonečnu* (2019) získala Zlatou stuhu.

8+

RADEK MALÝ – EVA HORSKÁ

ROZÁRA A ČERNÝ PETR ČILI O VĚTRNÝCH MLÝNECH

Ilustrovala Eva Horská
Praha, Běžlůška 2020, 64 stran
ISBN 978-80-88360-03-2
věk 8+

Umouněný kominík v prostředí, jehož chod si spojujeme spíš s opačnou barvou? A co by ne, když v tomhle mlýně straší? Zvidavý Petr s dívkou Rozárkou stopuje pachatele podezřelého hluku, což se neobejde bez porad s pašíky a trpaslíky. Elegický básnický naturel Radka Malého dal vzniknout kříženci lyrické autorské pohádky o překračování nevyžádaných mezí s kratochvilným pojednáním o majestátu mlýna v poklidném cyklu žití. Próza pro děti mladšího školního věku, podpořená něžnými ilustracemi a nominovaná na letošní cenu Magnesia Litera, svine hledání do ulity bezčasí a zaostří na kouzla semletá hasačerty. Výlet postaviček za humna strachu zároveň poslouží jako návod, jak se dobrat svobody: měli bychom patřit vždycky jen sami sobě, stejně jako to zvládá vítr, kterého ani dřevěný obr v krajině nepoloží na lopatky. Koneckonců i Preusslerův mlynářský učeň Krabat poznal, že nejlepší magie je ta bílá.

Radek Malý (1977) vystudoval bohemistiku a germanistiku na FF UP. Vyučuje na FSV UK, překládá moderní německé básníky, sestavuje školní čítanky a píše lyrickou poezii. Je držitelem Magnesia Litery za sbírky *Zcestné verše* (2004) a *Listonoš vítr* (2011, Čestná listina IBBY 2014), na

kterou pak navázal pásmem *Moře slané vody* (2014). Hloubavé nálady si hýčká i v poetické pohádce *František z kaštanu*, *Anežka ze slunečnic* (poprvé 2006). S Renátou Fučíkovou vytvořil knižní portrét *Franz Kafka – člověk své i naší doby* (2017) – obě knihy vyšly také v zahraničí. Nejnověji se uplatňuje v úloze popularizátora historických (*Dlouhá noc muzejní myši*) a ekologických (*Atlas vyhubených živočichů*, *Atlas ohrožených živočichů*) témat.

Eva Horská (1981), absolventka sochařského ateliéru Kurta Gebauera na VŠUP, se krom tvorby plastik zabývá užitou grafikou. Dvorní designérka Mezinárodního divadelního festivalu v Hradci Králové s manželem provozuje ruční tiskárnu a studio Upupæpop, jež graficky vypravilo i tuto pohádku. Za karetní hru *Opi* byla nominována na cenu Czech Grand Design 2019. Zájem o novosvětový folklor prokázala v ilustracích k *Americké modlitební příručce* (č. 2020) Luciuse Shepharda.

8+

MARKÉTA PILÁTOVÁ

KIKO A PRINCEZNA Z TUNDRY

Ilustroval Daniel Michalík
Praha, Meander 2020, 88 stran
ISBN 978-80-7558-136-5
věk 8+

Třetí díl série o japonské holčičce Kiko, kterou tatínkova restaurátorská profese zavála na Moravu, opustí hned zkraje noblesní sály zámku v Javorníku i secesní Tančírny a přenesse čtenáře s hrdinou příběhu na mechové stezky sibiřské tundry k exotickým Něncům. Poutě za kočovnými předky mongolské dívky Alim je posvěcena všemi silně zaneprázdněnými rodiči, kteří nejsou schopni dětem dopřát jinou prázdninovou zábavu. Etnicky i sociálně pestrý trojlístek přátel tvořený Kiko, Alim a českým tloušťákem Milanem doplňuje duch legionářského rozvědčíka. Právě jeho deník popisující anabázi našich legií z Vladivostoku do Prahy vyburcuje dětskou zvědavost. Při společném jídle rukama z jednoho hrnce a při nocování v čumě se ukáže, že odlišnosti aktéry patřičně obohacují. Náměsíčnost umožní Kiko na radu bájně princezny z tundry zapojit do boje opět i skládanky *origami* a utkat se s nespravedlností a osamělostí. Ilustrace Daniela Michalíka dělí rovnoměrně pozornost mezi dětské postavy v reálném prostředí a mezi kouzelné bytosti tajgy, a pomáhají tak scelit svět lidí, zvířat, snů a mýtů.

Markéta Pilátová (1973) vystudovala romanistiku a historii na FF UP a poté

se věnovala publicistice, překladatelství a výuce češtiny v Brazílii a Argentině, odkud čerpala inspiraci i pro své prózy. Její knihy pro děti se vyznačují funkčním propojením pohádkových prvků s problémy globálního soužití v 21. století, např. v příbězích *Víla Vivivíla a stíny zvířat* (2009), *Víla Vivivíla a piráti jižního moře* (2010), *Kiko a tajemství papírového motýla* (2010), *Jura a lama* (2012), *Kiko a tulipán* (2016) a *Papírový Pepíno* (2018). Zpověď o hledání zvířecí identity *Co vyprávěla gorila* (2019) získala Zlatou stuhu v kategorii beletrie pro mládež.

Daniel Michalík (1974) absolvoval Střední uměleckoprůmyslovou školu sklářskou v Železném Brodě a atelier filmové a televizní grafiky na VŠUP. Zpočátku se věnoval hlavně užitému umění v oboru sklářství, od roku 2005 se zabývá grafickým designem a knižní ilustrací. Kresbami doprovodil knížky Markéty Pilátové o dívence Kiko i skřítku Pepínovi, její prózy z pražské zoo *Gorilí táta* (2013) a *Co vyprávěla gorila* a také *Poetický slovníček dětem v příkladech* (2012) Radka Malého.

8+

PETRA ŠTARKOVÁ

JAK SE DOSTAT Z MALÉRU

Ilustroval Libor Drobny
Praha, Portál 2020, 120 stran
ISBN 978-80-262-1638-4
věk 8+

Neznalost zákona neomlouvá. Předpisy jsou tu ale od toho, aby nás chránily, byť v nich nezřídka tápou i sami dospělí, natožpak osoby definované jako mladistvé. Dvaadvacet kapitol ilustrovaného občanskoprávního průvodce uvozuje přísloví či rčení předznamenávající téma, jemuž se v rodině ani ve škole obvykle nedopřává pozornosti. Dětské čtenáře o tom přesvědčí zkušenost trojice spolužáků, kteří vylekaně a nechápavě sledují ekonomický propad rodiny jednoho z nich, přičemž naivní snahou o pomoc ze sebe málem učiní zločince. Jejich tápání autorce poslouží jako spojnice pro nastolování otázek i jako východisko pro výklad naučného charakteru, praktické tipy i potřebné odlehčení. Záslužný přehled naprostých základů právní gramotnosti neskrývá, že v našem životě číhají různá úskalí. Snaží se dítěti ukázat ideální scénář jejich řešení a posiluje v něm důvěru ve státní instituce a jimi zřizované sociální služby. Ruku v ruce s osvětovým úkolem kráčí výchova k občanské zodpovědnosti, a tak doufejme, že ji čtenáři po dovršení dospělosti projeví i u voleb.

Petra Štarková (1975), absolventka psychologie na FF UP, se vedle odborné praxe věnuje literární tvorbě.

Zahájila ji sci-fi povídkami a teď píše hlavně pro děti středního školního věku. Po autorské pohádce *Piráť jménem Šampaňský* (2015) vydala v edici *Má to háček* nakladatelství Pasparta trojici próz pojednávajících o znevýhodněných a problémových žácích *Lukáš a profesor Neptun* (2017), *Můj brácha Tornádo* (2018) a *Pravidla skutečných ninjů* (2019). Za populárně pojatou propedeutiku *Jak to chodí v lidské hlavě* (2016) byla nominována na Zlatou stuhu.

Libor Drobny (1984) vystudoval klasickou animaci na UTB a prosazuje se jako ilustrátor, grafik a animátor se širokým polem působnosti. Spolupracuje s dětskými časopisy – např. s časopisem *Špuntici* a s *Mateřídouškou*, v níž zveřejňoval komiks *Suri & Kata*, vydaný i knižně. Pro vydavatelství Albi ilustruje deskové hry a cestovatelské zážitkové deníky, doprovodil desítky učebnic. S autorkou spolupracoval už na publikaci *Jak to chodí v lidské hlavě*.

9+

VOJTĚCH MATOCHA

PRAŠINA 3 - BÍLÁ KOMNATA

Ilustroval Karel Osoha
Praha, Paseka 2020, 256 stran
ISBN 978-80-7637-118-7
věk 9+

Aby z ní brzy nebyl Václavák! Čtvrt Prašina, ve které zásahem převratného stroje nefunguje elektřina a od ní odvozené moderní technologie, se pro Prahu stala veřejným tajemstvím a přetřásá se horem dolem i mimo vinohradský vršek, kde tato relikvie z věku páry v prozaikově fantazii vyvěřela. Pasou po ní lovci senzací, oligarchové vymyšlejší, jak ji zpeněžit. Za vypjaté situace podniká Jirka poslední výpad do jejích uliček ve snaze zachránit parťačku En, jež vzala osud starousedlíků na svá bedra. Bez zrádce Tondy, kterého v předchozím díle odpískali, se to neobejde. Rozuzlení trilogie, vtěsnané do dvou dnů a noci, sice polevilo v debatě se stínadelskou epopejí, v níž se Vojtěch Matocha dosud intertextuálně blýskl jako žádný jiný přívrženec Foglarova kultu, avšak o to víc nabývá prim psychologické postav. Prašina jakožto černý útes v oceánu zářivých světél velkoměsta je i skvrnou na duši aktérů, bolestně ovlivněných vědomím o křivolakostech pokroku. Všichni v sobě nosíme tmou. Rajských zahrad se v životě najde poskrovnu a dopátrají se jich jedině ti, kdo rozluští šifry v denících a srdcích z předminulého století.

Vojtěch Matocha (1989) vystudoval obor matematické metody

informační bezpečnosti na MFF UK a vyvíjí software mobilních aplikací pro hromadnou dopravu. Tři roky vedl skautský oddíl. Beletristické texty publikoval v kolektivních sbornících, odborně na serveru *iliteratura.cz*. Na poli prózy pro děti a mládež debutoval úvodním svazkem trilogie *Prašina* (2018), nominovaným na cenu Magnesie Litera. Pokračování *Prašina 2 – Černý merkur* vyšlo o rok později.

Karel Osoha (1991) absolvoval filmovou a televizní grafiku na VŠUP. V roce 2015 se podílel na kolektivní výstavě v rámci Komiksfestu a na sborníku české mangy *Vějíř*. Dosavadní největší úspěch zaznamenal s komiksem podle libreta Pavla Kosatíka *Češi 1948 – Jak se KSČ chopila moci* (2016, cena Muriel 2017). Ilustroval román *Každý má svou lajnu* (2017) Petry Dvořákové a doprovází i komiksový triptych Ondřeje Kavalíra a Vojtěcha Maška *Návrat Krále Šumavy* (2018–2020), sestávající ze svazků *Na čáře*, *Agent-chodec* a *Opona se zatahuje*.

9+

ŠTĚPÁNKA SEKANINOVÁ - TOM VELČOVSKÝ

DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY, KTERÉ POHNULY SVĚTEM

Ilustroval Martin Sodomka
Praha, Albatros / B4U Publishing 2020,
64 stran
ISBN 978-80-00-06062-0
věk 9+

„Všichni víme, proč něco nejde – a pak se vyskytne odvážlivec, který to udělá. Místy docela obstojně.“ Krédo Alberta Einsteina by asi nejpádněji uvedlo souhrn výtvarníků v oboru dopravy, jak je zachytil příjemně pointovaný encyklopedický výklad tandemu popularizátorů, podpořený podmanivými kresbami žánrového specialisty. Už od dřevěných dob, kdy lodě z téhož materiálu poháněly pouze síla přírody a paže zajatců, zohledňovali konstruktéři převážně zájmy elity válečníků a obchodníků. Načež vypukla průmyslová revoluce a zásluhou spoutané páry, spalovacího motoru a pásové výroby jsou tu i vozidla, která přepravují masu na šichtu, a jiná zase do království volného času. U devětadvaceti proslulých exponátů oně historické krasojízdy snad nesejde na tom, že lidstvo sem tam utrpělo šrám, vezlo-li se zrovna v *Titanicu*, *Hindenburgu* nebo *Columbiu*... Vždyť pokrok žene touha dospět z bodu A do bodu B snáz než minule, takže než se ze sféry nadzvukového poletování přeneseme blíže rychlosti světla ve vakuu, zkusme například magnetickou levitaci supervlaků čilejších než šinkansen.

Štěpánka Sekaninová (1974) se po studiích bohemistiky a historie na FF MU stala regionální zpravodajkou

a dramaturgyní České televize. V současnosti působí jako nakladatelská redaktorka se zaměřením na libreto encyklopedií (*Velká kniha pokladů*, *Příběhy obrazů a soch*, *Encyklopedie obyčejných věcí* atp.).

Tom Velčovský (1991) vystudoval audiovizuální tvorbu na Slezské univerzitě v Opavě a soustřeďuje se na reklamní tvorbu a komiksově stripy. Napsal i libreto k interaktivní pohádce *Objevujeme podzemí se Sněhurkou* (2021) s ilustracemi Jakuba Cenkla.

Martin Sodomka (1968), absolvent oboru management průmyslového designu na VUT v Brně, začínal jako konstruktér. Vyhledávaný ilustrátor odborné literatury nyní vede grafické studio a nakladatelství. Lásku k automobilovým veteránům přetavil do knih *Jak si postavit auto* (2012), *Jak si postavit letadlo* (2013), *Jak si postavit motorku* (2014) a dalších „technických pohádek“, které vycházejí i v překladech. V próze *Mimoprostor a základy moderní fyziky* (2019) zpřístupňuje mládeži teorii relativity.

9+

PETR ŠVEC – RENÁTA FUČÍKOVÁ A KOLEKTIV STUDENTŮ SUTNARKY

VELVET EFFECT 1988-1992

Ilustroval kolektiv
Praha, Albatros 2020, 176 stran
ISBN 978-80-00-06024-8
věk 9+

Shrnutí pěti přelomových let, kdy Češi a Slováci vyšli z relativního bezpečí soukromých ulit pečlivě střežených fyzly a udavači a spontánně se postavili totalitnímu režimu, se v přehledné novinářské zkratce soustřeďuje na lavinu tehdejších událostí. V euforii ze svobody, jakou především generace studentů zakusila vůbec poprvé, udržely oba národy nenásilný charakter revoluce a rodící se demokracie, což platí i pro jejich emotivní, ale nakonec diplomatický rozchod. Čtivé texty Petra Švece, nahlízející do všech oblastí dobového života veřejného i privátního, zdařile doplňují studentké ilustrace inspirované archivními dokumenty. Václav Bartuška, jeden z vůdců studentstva a nyníjší vysoký státní úředník, lapidárně shrnuje fenomén „sametového efektu“ v závěrečném svědectví: „Dostali jsme zpátky svůj život. A je jen na nás, jak s ním naložíme.“ Skutečnou tečku za encyklopedií však obstarává heslář, v němž se dnešní mládež objasňuje pojmy vystihující šed' života za železnou oponou – a patřící už pokud možno na smetišť dějin.

Petr Švec (1978) absolvoval VOŠ tvůrčího psaní, jazykovou a literární kulturu na Univerzitě Hradec Králové a magisterské studium na Literární

akademii Josefa Škvoreckého. Působil v *MF Dnes* a od roku 2014 je editorem zpravodajství České televize. Stěžejní okamžiky našich novodobých dějin zachytil v knize *České století* (2018). Dětem adresoval i zeměpisnou popularizaci *S malířem kolem Evropy* (2019, s ilustracemi Jiřího Kalouska).

Renáta Fučíková (1964) se po dokončení VŠUP věnovala ilustraci, literární a výtvarné tvorbě včetně užitého umění. Od roku 2016 působí na FDULS ZČU v Plzni, kde vede ateliér didaktické ilustrace. Autorsky začínala portréty významných českých osobností v edici *Největší Češi* nakladatelství Práh. Její zájem o dějiny vyústil v monumentální dílo *Historie Evropy – Obrazové putování* (2011, s Danielem Krolupperovou) a v *Historii Čechů v USA* (2019). Obrazové adaptace světových dramát v dějinném kontextu představuje v knižnici Vyšehradu *Největší dramatici*. Je několikanásobnou držitelkou Zlaté stuhu. Se sborem *Vyprávění ze Starého zákona* (1998, Čestná listina IBBY) zvítězila na Bienále ilustrací v Teheránu.

Kolektiv ilustrátorů složený ze **39 studentů FDULS ZČU** pod vedením Renáty Fučíkové

10+

MARTINA DRIJVEROVÁ TO KVŮLI MNĚ

Ilustroval Vojtěch Otčenášek
Praha, Edika 2020, 80 stran
ISBN 978-80-266-1566-8
věk 10+

Drama dvanáctiletého Hynka začíná v okamžiku, kdy od rodiny odejde otec. Situace, jakou denně prožívají tisíce dětí, se v chlapcově případě zkomplikuje nepochopitelně agresivním chováním matky, která ztrátu manžela neunese, uchýlí se k alkoholu a nenávisť přenesla na syna, v němž spatřuje obraz bývalého partnera. Zprvu bezděčně, posléze však s rafinovanou zlobou hoča deptá, až se zdravě sebejistý a veselý Hynek mění ve štvance a snadnou kořist školní šikany. Ilustrace Vojtěcha Otčenáška, místy stylizované do dětského kresbenného projevu s propracovanými detaily i nervními škrtcanci, podtrhují dojem deníkové autentičnosti, jejíž apel tkví v nevzrušeně věcném tónu, jímž rezignovaný outsider na pokraji síl rekapituluje ústrky, hlad, ponižování, bití a neutuchající strach. Nezbytná instruktážní douška v závěru neradostné prózy přináší lakonický výčet nejčastějších symptomů týraného dítěte a vrcholí přímou výzvou nehledě na věk: „Prosím, nenechte to být!“

Martina Drijverová (1951), absolventka oboru produkce na FAMU, pracovala jako dramaturgyně hlavní redakce pro děti a mládež v Československém rozhlasu. Od roku 1986 se věnuje výhradně literární tvorbě.

Napsala přes stovku děl pro děti v širokém žánrovém i tematickém rozpětí od adaptací a autorských pohádek, přes realistické příběhy ze života dospívajících až po pojednání popularizující látky společenských věd. Za prózu o mentálním handicapu *Domov pro Martany* (1998) a za příběh o školním přátelství *Sísa Kyselá a ušmudlaný rytíř* (2002) získala Zlatou stuhu.

Vojtěch Otčenášek (1982) vystudoval užitou a propagační grafiku na Soukromé střední škole uměleckého designu v Praze, posléze i restaurátorství a konzervátorství na VOŠ Collegium Marianum. Pravidelně ilustruje knihy své matky Martiny Drijverové. Samostatně vydal komiks *Mechanické rybičky* (2012) a vytváří autorské knihy s historickou a dobrodružnou tematikou, např. *Chrlíč* (2014), *Taurus* nebo *Alchymistův učeň* (obě 2017). Publikací *Dům pro myšku Elišku* (2016) o světoznámých stavbách vstoupil i na pole uměleckonaučné literatury pro děti.

10+

JANA JAŠOVÁ

PSÍ DNY

Ilustrovala Andrea Tachezy
Praha, Meander 2020, 272 stran
ISBN 978-80-7558-135-8
věk 10+

Obézní Rebeka Voříšková musí stůj co stůj přečkat červencová vedra, a tak jí nezbývá než se ukrýt i se špeky a min-dráky na domácí zahrádce. Ovšem čaromoc prázdnin předčí i sen noci svatojánské. Zoufale osamělou šestačku osloví psí pokolení, jež má po pradávě havárii kosmické lodi konečně šanci doletět na Zaslíbenou planetu, i kdyby to znamenalo dát natrvalo sbohem pozemským páničům. Dívčina expedice z maloměstského Kostelce až do jámy lvové v Praze, kde je k máni šém do řídicího pultu dobře zapikolované rakety, přerůstá v outsiderskou komedii zesílenou asistencí uštěpačného jezevčíka, mluvící černé micky, zamklého spolužáka a všehoschopné Vietnamky. Tohle souručenství se bez přestání peskuje, kočkuje i polidšťuje, zatímco padouši chystají odvetu se zavilostí bulterierů. Co na to Velký Gatsby v pidiprovedení? Honička stíhá honičku, vysmívaný „metráček“ se stává div ne Xenou a poměrně sourodá parta zjistí, že být jiný není takové stigma. A jejich vrstevníci ocení, že pupek Evropy stále vyznává ono blahodárné sousedské poštuchování, které tak neskonale bavilo Karla Poláčka.

Jana Jašová (1968) po dokončení studia žurnalistiky na FSV UK pracovala

jako nakladatelská redaktorka a šéfredaktorka měsíčníku pro dětské milovníky angličtiny *Sunny speaks English*. Coby překladatelka zprostředkovala mládeži přes stovku anglickojazyčných románů rozličných žánrů. Za převod *Zrádce přísahy*, pátého svazku pravěké hexalogie Michelle Paverové *Letopisy z hlubin věků*, získala Zlatou stuhu za nejlepší překlad roku 2010 a byla zapsána na Čestnou listinu IBBY. Autorka psychologických próz *Kroky, co slycháš* (1997) a *Babí slet* (2000) se groteskou *Psí dny* nyní prezentuje i čtenářům školou povinným.

Andrea Tachezy (1966) – podrobněji na straně 5

10+

**RADEK MALÝ -
PAULA DVORSKÁ -
PAVEL DVORSKÝ**

**ATLAS OHROŽENÝCH
ŽIVOČICHŮ**

Ilustrovali Pavla Dvorská a Pavel Dvorský
Praha, Albatros / B4U Publishing 2020,
88 stran
ISBN 978-80-00-06022-4
věk 10+

Jak souvisí samice orangutana sumaterského a mládě, jež na obálce tohoto atlasu spočívá v její ochranné náručí, s hedvábnou konzistencí naší zubní pasty nebo krémové náplně sušenek? Masivní kácení deštných pralesů kvůli pěstování palmy olejné pro potřeby kosmetického a potravinářského průmyslu vyháňají tyto lidoply z domovů a dramaticky snižuje jejich počty. Po *Atlasu vyhubených živočichů* (2019) předkládá Radek Malý dalších jednačtyřicet alarmujících příběhů s otevřeným koncem, poněvadž záleží na tom, jak se zachová poslední z řady ohrožených: *Homo sapiens*. Právě sobectví lidí v překotně se měnící společnosti, která si krátkozrace nárokuje stále víc přírodních zdrojů, rozpoutalo mnohdy nezvratný proces vymírání živočišných druhů. Pevně věrme, že si děti při četbě o kriticky ohroženém veslonosu čínském, gaviálovi indickém, vychucholu povolžském, pandě velké či plchu zahradním – dnes nejzácnějším savci v České republice – uvědomí, nakolik je předívno života na modré planetě křehké. Truchlivým společným jmenovatelem všech literárně i obrazově zachycených osudů zatím zůstává nejistota, co jejich ztráta v budoucnu způsobí.

Radek Malý (1977) – podrobněji na straně 11

Pavla Dvorská (1974) vystudovala kresbu a grafiku na FaVU VUT a v současné době vyučuje výtvarné disciplíny na ZUŠ a na Střední škole umění a designu v Brně. Věnuje se knižní (zejména vědecké) ilustraci. V této roli se podílí na přírodovědných popularizacích, výukových materiálech a informačních tabulích naučných stezek.

Pavel Dvorský (1946) absolvoval VŠUP a v roce 1990 založil nový obor ilustrace na nynější SŠU v Brně. Navrhuje známky a razítka, ilustruje knihy s tematikou pravěku, flóry a fauny, spolupracuje též na rekonstrukcích archeologických nálezů. Za ilustrace k výpravě dvanáctisvazkové encyklopedii *Svět zvířat* (1997–2001) získal Zlatou stuhu. Jeho kresby zčásti doprovázejí i předešlý *Atlas vyhubených živočichů*.

10+

TEREZA MARIANOVÁ

VELKÝ PŘÍBĚH VELKÉ PARDUBICKÉ

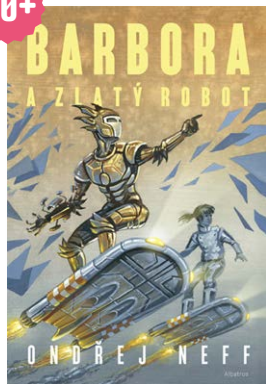
Ilustrovala autorka
Praha, Albatros 2020, 104 stran
ISBN 978-80-00-05969-3
věk 10+

Nejslavnější kontinentální překážkový dostih, při němž se výkvět plnokrevníků rok co rok utkává v devítiminutovém závodu o délce 6900 metrů, líčí stránky autorské knihy Terezy Marianové natolik plasticky, jako bychom ho sledovali z pomyslné časosběrné lóže na pardubické tribuně. Už vstupní předšádka mapuje jeho trať, kdežto koncová zakresluje parametry všech třiceti nástrah. Jejich průběžný rozbor se uvnitř svazku prolíná s komiksovými epizodami, se zastávkami v kontextových boxech, s funkčně včleněnou terminologií či diskusemi o nepřiměřenosti Velkého Taxisova příkopu. S tím přicházejí ke slovu odskoky do dějinných peripetií pořadatelského státu, ve kterých se ideologie několikrát nesporně promítla i do organizace vrcholného podniku sezony. A přesto se vyšvihl až ke hvězdám! Portréty čtyř- i dvounohých hrdinů steeplechase staré 147 let už jen šperkují sebevědomý tvar díla upozorňujícího na spojitost závodu s deskovou hrou *Dostihy a sázky*. Celek nadchne jak malé zvědavce, kteří tu nemají kdy se nudit, tak dospělé fanoušky krásy nahlížené z koňského hřbetu. Uznávané postupy našich uměleckonaučných publikací jsou zde rozvinuty do té míry, že představují startovní impuls pro další

výboje tohoto specificky českého typu encyklopedie v epoše určené zkratky.

Tereza Marianová (1993), absolventka FDULS ZČU, se věnuje grafickému designu a ilustraci. Ještě pod dívčím příjmením Lukešová ilustrovala novou verzi *Pohádky o Smolíčkovi* (2016, Zlata stuha za nakladatelský počin) a zaujala i výtvarným doprovodem k trilogii *Jak na to? Oblékání, Hygiena, Domácnost* (2018), sledující potřeby dětí s poruchou autistického spektra. Spolupracuje s časopisem *Raketa*. Důvtipný encyklopedický přístup prokázala v autorské knize o myslivosti *To jsem z toho jelen* (2019). Další výlety do přírody, tentokrát s předškoláky, podniká v leporelech *Jak se koník ztratil* (2020) a *Květolelo* (2021).

10+

ONDŘEJ NEFF

BARBORA A ZLATÝ ROBOT

Ilustroval Karel Jerie
Praha, Albatros 2020, 272 stran
+ 36 nečíslovaných stran
ilustračních alb
ISBN 978-80-00-05843-6
věk 10+

Mechová planeta Botera, na níž před patnácti lety ztroskotala průzkumná mise pozemšťanů a kolonizuje ji jako výsuv civilizace, je rejdištěm zákeřných lián a vysmívaných „pseudoorganismů“. O stravu roty náfuků z tábora Alfa se stará plebs z tábora Beta, přičemž jakžtakž svorně čekají, „až Přejde Den a Země se Ozve“. Ve hvězdné robinsonádě s prvky dystopie se však toto uspořádání povážlivě nabourá, jakmile si dívka Barbora z Bety povšimne vetřelce se zářivým pláštěm. S ním přichází Zákon podle Asimova. Odhalí Zlatý robot potěmkinovské kulisy a lži, na nichž zdejší podivný řád stojí? Proč ne, když si mládí protře oči a pomůže mu. Novinka nestora naší fantastiky je zalidněna dospívajícími, kteří na Boteře vyrostli a berou ji už za svůj domov, dává jim v žánru vesměs přetíženém cizími reáliemi žádaná česká jména a ponouká je k humanistické protiakci v nevidaně husté síti dialogů. Štědře bylo přáno i albům ilustrátora: nabízejí třeba divotvornou typologii tamější fauny a flóry, již by nepohrdli ani kostýmní výtvarníci filmu *Avatar*.

Ondřej Neff (1945) působil po studiích FŽ UK v propagaci Albatrosu a později jako reportér (*Mladá fronta*), redaktor (*Kmen, Ikarie*) a vydavatel

(*Neviditelný pes*). Syn spisovatele Vladimíra Neffa debutoval roku 1978 monografií *Podivuhodný svět Julese Verna* a krimirománem pro mládež *Holky se perou jinak*. Dvojdomý žánrový záběr má i jeho další tvorba čítající přes 90 děl, někdy scelených do cyklů (*Tajemství pěti světadílů*) či sdružených v antologiích. Za sbírku sci-fi povídek *Vejce naruby* (1985) získal cenu Ludvík, za román *Milénium: Země bojující* (1994) přemii Ikaros. V dystopii *Tma* (1998 a 2007) se zamýšlí nad morálkou světa bez elektřiny. Svá převyprávění verneovek (od roku 2008) dramatisoval i pro Český rozhlas.

Karel Jerie (1977), absolvent AVU, se specializuje na komiksovou tvorbu, v níž se řadí k nejvýraznějším kreslířům (*Octobriana, Maso, Oidipus Rex*). Roku 2008 zvítězil na festivalu v Lodži s albem *Sbohem, má láska* (libreto Tomáš Prokúpek). Upoutal především postmoderní trilogií na motivy Voltairova *Candida*, tvořenou grafickými romány *Král Bulharů* (2013), *Velký inkvizitor* (2015) a *Eldorado* (2018). Ilustroval mj. soubor městských legend *Nová pražská strašidla* (2012) Jana Nejedlého.

10+

KLÁRA SMOLÍKOVÁ - TOBIÁŠ SMOLÍK

CHA CHA CHÁ, ZASMÁL SE MORDECHAJ - VESELÉ PUTOVÁNÍ ŽIDOVSKOU HISTORIÍ

Ilustroval Vojtěch Šeda
Praha, Argo 2020, 124 stran
ISBN 978-80-257-3205-2
věk 10+

Syn židovského hodináře Mordechaj Cajt má za ušima, ale i v roce 1865 ho sráží humpoláctví let telecích. Když rozbije pendlovky, které jim světil do opravy rabi, cosi se stane s časem. Věčný smíšek se tak vmžiku ocitá před branami rodné Prahy o tisíc roků zpět vedle bájného kupce Ibráhíma ibn Jákúba, jenž shání průvodce. Tím však naschválů ozubených koleček nekončí. Po splnění úkolu hoča uvrhnou tu do Jeruzaléma, tu zas do českých venkovských ghatt, do renesance Maharalova Golema, ba i na bojiště třicetileté války a roku 1848. Chlapcův návrat domů prokládají dvoustrany komentující klíčové momenty dějin a rituály diaspor, její emancipaci i asimilaci, postoj majority k ní i odkaz souvěřců, kteří předběhli dobu. I poděs Mordechaj se v tom pocvičí. Ač by se zdálo, že spisovatelka jen kopíruje osvědčený rámec testu za vyučenou, využitý v předešlých dílech, nemylně se. V osidlech časoprostoru se hrdina dozví důležité věci o sobě a svém otci: ne tak úzkoprsém, jak se zprvu jevílo.

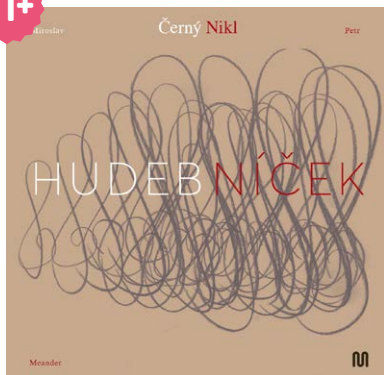
Klára Smolíková (1974) po studiích estetiky a teorie kultury na FF UK působila jako pedagožka a muzejní metodička. S prvním manželem, kreslířem Honzou Smolíkem, přibližovala

historické látky v knihách *Husité* (2012), *Řemesla* (2013), *Jak se staví město* (2014) ad. Za album *Viktorka a vesmírná dobrodružství* (2014) získala Zlatou stuhu za komiks. Mládeži adresovala fantasy *H. U. S. – Hus úplně světověj* (2015) či výpravu *S Komen-ským do komiksu* (2020). S druhým manželem, prozaikem Jiřím W. Procházkou, napsala např. scénář večerníčku *Vynálezce Alva* (2012).

Tobiáš Smolík (1994) vystudoval hebraistiku a etnologii na FF UK. Lektor edukačních programů (Post Bellum) vytvořil mj. naučnou stezku pro židovskou čtvrť v Třebíči. Po matčině boku se autorsky představuje poprvé.

Vojtěch Šeda (1985) se po dokončení VŠUP zaměřuje na ilustrační tvorbu s historickými náměty. Podílel se na interaktivním komiksu *Československo 38–89*, ilustroval knihu *Největší příběhy české kopané* (2017) Ondřeje Fuczika či epopej *1918 aneb Jak jsem dal gól přes Celé Československo* (2018) Venduly Borůvkové. Kresby v *Hravém průvodci Prahou* (2019) Ivy Petřinové mu vynesly Zlatou stuhu. S Klárou Smolíkovou spolupracoval i na titulech *Spolkla mě knihovna* (2017) a *Pozor, v knihovně je kocour!* (2019).

11+

PETR NIKL - MIROSLAV ČERNÝ

HUDEBNÍČEK

Ilustrovali Petr Nikl (písmo) a Miroslav Černý (hudební nástroje)
Praha, Meander 2020, 120 nečíslovaných stran + rozhládací předsádky s přehledem hudebních nástrojů + CD (stopáž 64:10)
ISBN 978-80-7558-126-6
věk 11+

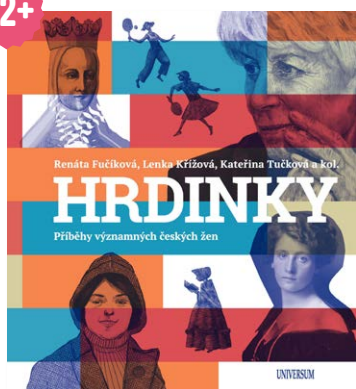
Vydáme se tu od A (což jsou „dva žebříky, co se o sebe opřely“) až po Z („klikyhák na šifku“), žel bez znaků s diakritikou, leč s tajnosnubným Ch. Muzicírující abecedář však nemíří k předškolákům, kteří kód jazyka teprve prolamují, nýbrž k těm, kdo už v něm odhalili hodnotu, díky níž se lze povznést do výšin svébytné tvůrčí hry. I v projektu *Jinotaje opic* byla tužka Petra Nikla v roli poety-ilustrátora fascinována písmeny vyjadřujícími okolní svět, nicméně teď se činí s důrazem na melodiku, neboť naše ústa umějí každou částku řeči obléct a rozezvučet, i kdyby to byla souhláska – neboli přísně fyzikálně vzato šum. V duetu s dalším životním multiinstrumentalistou, který tak jako Petr Pan ještě nemíní opustit prostor zaručující právo na dětské snění, se zrodil artefakt o potenciálu naší řeči. O jeho komplexnosti nás přesvědčí zhudebnění těchto morgensternovských samomluv na přiloženém CD, kde se jich zmocnil ansámbl nástrojů a hlasů v pestré paletě aranžů od rozjuchané maškarády, přes hebkost à la Yann Tiersen až k naléhavosti operní árie.

Petr Nikl (1960), spoluzakladatel umělecké skupiny Tvrdohlaví a laureát Ceny Jindřicha Chalupeckého 1995, vystudoval AVU. Jeho záběr

sahá od malby až po performance v oboru divadla a hudby, např. v kapele Lakomé Barky. Zasněné vidění světa promítl několikanásobný držitel Zlaté stuhu a prémie Nejkrásnější kniha roku mj. do autorských knih *Pohádka o Rybitince* (2001), *O Rybábě a mořské duši* (2002), *Lingvistické pohádky* (2006), *Záhádky* (Magnesia Litera za knihu roku 2008), *Blázníček* (2009), *Přeshádky* (2010) či *Jinotaje opic* (2017). Jeho interaktivní výstava *Krajina fantazie a hudby* se stala součástí českého pavilonu na EXPO 2005 v Aichi.

Miroslav Černý (1965), absolvent učitelství češtiny a výtvarné výchovy na PdF MU, působí jako pedagog, hudebník a výtvarník. Ilustruje povětšinou vlastní pojednání, např. *Odkryj zem, otevři čas* nebo *Hudební nástroje strunné drnkací*. Vedle tandemem s Petrem Niklem, s nímž připravil např. konceptuální pořad *Vlci v srdci*, spolupracuje s výtvarníkem Petrem Sísem a komponuje hudbu pro inscenace J. A. Pitínského. Coby „pastýř nástrojů“, který s třiceti kolegy vtiskl veršům z *Hudebníčku* i písňovou podobu, se zabývá rovněž stavbou citer.

12+

RENÁTA FUČIKOVÁ, LENKA KŘÍŽOVÁ, KATEŘINA TUČKOVÁ A KOLEKTIV

HRDINKY

Ilustroval kolektiv
Praha, Universum 2020, 168 stran
ISBN 978-80-242-6888-0
věk 12+

Hrdinky přináší mnohem víc než podtitulem avizované „příběhy významných českých žen“. Řetěz šedesáti osobností počíná kněžnou Ludmilou, pramáti přemyslovské dynastie a první českou sveticí, a končí symbolicky znovu Ludmilou, jedinou tajně vysvěcenou katolickou kněžkou v normalizačním Československu. Portréty konkrétních osob střídají typizované osudy jejich bezjmených soupeřnic od raného středověku do současnosti. Neokázalé hrdinství těchto žen spočívalo v tom, s jakou obětavostí střežily domácí krb a láskyplně riskovaly život i jako rodičky, aniž se jim dostalo práva na sebeurčení, neřkuli podnikat či jezdit rallye. O to důrazněji je vedle úmorného zápolení o každodenní existenci zapotřebí ocenit jejich boj za rovnoprávnost a úctu, kterým se kdysi těšily až do mladší doby kamenné. Autorkou konceptu a kontextových předělů, na jejichž pozadí vyvstává neutěšený obraz žen svazovaných patriarchálními konvencemi, je Renáta Fučíková. Medailonů výjimečných žen se zhostily Kateřina Tučková, Lenka Křížová a dílem i Anna Musilová. Časová osa s vyškrabávanými ilustracemi Renáty Fučíkové přirozeně člení výtvarně ambiciózní knihu, kde se o ilustrace podělili její plzeňští studenti.

Renáta Fučíková (1964) – podrobněji na straně 14

Lenka Křížová (1987) vystudovala bohemistiku a historii na FF UK, kde získala doktorát z českých dějin, a ochranu kulturního dědictví na FF UHK. Působí v oddělení biografických studií Historického ústavu AV ČR. Zabývá se kulturními dějinami 19. století a otázkami genderu, jimž věnovala odborné práce.

Kateřina Tučková (1980) absolvovala obory historie umění, český jazyk a literatura na FF MU, doktorát z dějin umění obdržela na FF UK. Překládá ze slovenštiny a působí jako kurátorka výstav. Knihu *Fabrika* (2014) připravila u příležitosti výstavy *Brno – moravský Manchester*. V beletristické tvorbě propojuje fikci s historickou realitou, do níž vsazuje osudy ženských hrdinek (*Vyhnaní Gerty Schnirch*, *Žitkovské bohyně*). Drama *Vítka* věnovala skladatelce Vítězslavě Kaprálové. Je laureátkou Magnesie Litery, Ceny Josefa Škvoreckého, Premio Libro d'Europa a Ceny za svobodu, demokracii a lidská práva.

Kolektiv ilustrátorů složený ze **34 studentů FDULS ZČU** pod vedením Renáty Fučíkové

12+

TEREZA HORVÁTHOVÁ

SYDNEY (MY DVA Z B.)

Ilustroval Juraj Horváth
Praha, Baobab 2020, 128 stran
ISBN 978-80-7515-121-6
věk 12+

Novela nominovaná na cenu Magnesie Litera předkládá čtenářům staršího školního věku pronikavou zpodobň o důsledcích vybydlených vztahů. Očíma dvanáctiletého Tondy sledujeme živoření na jihočeském venkově, kde jeho matka i otčím fatálně selhali a utápějí se v sebe-destrukci. Je tedy nucen spoléhat na výpomoc sousedů, na skálopevné odhodlání – a o to vroucněji bere pod křídla nevlastního brášku, prvňáčka s poruchou pozornosti, za kterého přebírá předčasnou odpovědnost. Z kaleidoskopicky zobrazené mizerie, v níž vrah škodovky symbolizuje klukovský sen o cestě do Austrálie, sice bratry z vísky u B. odvede stát až do azylového domu za Prahou, jenže tam po náhlém odjezdu nové přítelkyně Tondovi chybějí dosavadní chabé vazby... S poučením v obdobně vygradovaných prózách Oty Hofmana nebo Ivy Procházkové vyznívají jeho strasti znásobené útekem emočně věrohodně, jakkoli tušíme, že mladistvý vypravěč je na řešení problému krátký. Autorka netvrdí, že děti z dysfunkčních městských rodin čelí nelásce elegantněji, a přece dokumentuje hloubku strádání, kterou sociálně zvolna se diferencující Česko odsunulo na periferii vidění.

Tereza Horváthová (1973), absolventka romanistiky na FF UK, je spoluma-jitelkou rodinného nakladatelství Baobab a iniciátorkou festivalu Tabook. Podílela se mj. na povídkovém cyklu *Max a Staša aneb Zápisky z našeho domu* (2009, s manželem J. Horváthem), na dendrologickém pásmu *Stromovka aneb Abeceda vzácných či všelijak nádherných stromů* (2010, s J. Dvořákem) či na leporelu *Prázdniny s Oskarem* (2018, s E. Macekovou). Podle její prózy *Modrý tygr* (2004, Zlatá stuha v kategorii Krásná kniha jako celek) natočil režisér Petr Oukropec stejnojmenný celovečerní film (2011).

Juraj Horváth (1974) vystudoval ateliér ilustrace a grafiky na VŠUP, který od roku 2003 vede. Věnuje se kresbě, grafice, designu, ilustraci a se svou ženou vydává knihy v nakladatelství Baobab. Ilustroval či graficky upravil desítky titulů (např. *Muže z hodin* Vratislava Maňáka nebo *Žvejkačky* Marky Míkové). Za svou invenci obdržel několik premií Nejkrásnější česká kniha. Za dřevorezy k souboru indiánských *Příběhů z parní lázně* v adaptacích Herberta T. Schwarze získal na veletrhu v Lipsku cenu Nejkrásnější kniha světa 2001.

13+

KOLEKTIVU AUTORŮ

ODVAHA JE VOLBA - 7 + 1 KOMIKSOVÝCH PŘÍBĚHŮ INSPIROVANÝCH SKAUTSKOU HISTORIÍ

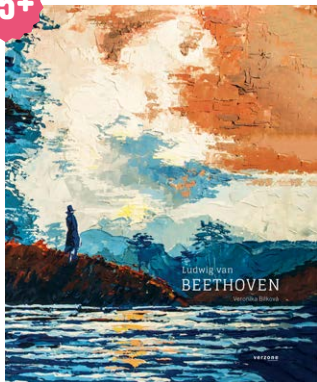
Námět a scénář Marek Steiningler,
ilustrovali zbylí spoluautoři
Praha, Argo a Junák – český
skaut 2020, 128 stran
ISBN 978-80-257-3394-3 (Argo)
ISBN 978-80-7501-156-5
(Junák – český skaut)
věk 13+

Českému skautingu vystavěl knižní pomník Jaroslav Foglar. Navzdory přitažlivosti dobrodružných eskapád a návodných aktivit, jimiž jeho romány oplývají, konzervoval ve svém díle pojetí skauta coby správného hochy, čelícího nanejvýš nepřízni počasí nebo svodům zlotřilého bratrstva. Album sedmi komiksových povídek podle libreta Marka Steininger a však vytvořili současní výtvarníci, kterým se z dějin hnutí od počátku 20. století podařilo vylovit civilní příběhy obyčejných chlapců, dívek i dospělých, konfrontovaných s osudovými výzvami spojenými s dějinnými milníky našeho státu. Výrazově pestré expresivní epizody spojuje motiv odvahy a využívají ho i krátké anekdotické předěly. Starodávný význam slova „odvaha“ spočíval ve schopnosti „odvážit se něčeho“, tedy zřít se čehokoli drahého a obětovat i život ve prospěch vyšších cílů. Protagonisté komiksů mají přesto daleko do žánrových supermanů, protože rovněž pro ně je odvaha k činu záležitostí nelehké volby. Některým ji zjednodušuje, jiným naopak komplikuje skautství jako morální závazek, jehož ideály lze stejně dobře naplnit jako zradit. Kateřina Čupová a Marek Steiningler získali v kategorii krátký komiks cenu Muriel za příběh *Druhý břeh*, zasazený

do období těsně před listopadem 1989, v němž dívčí hrdinka vystoupí z konformity a v návaznosti na otcovu skautskou minulost se připojí ke studentským protestům.

Kolektiv autorů a ilustrátorů ve složení: **Eva Bartošová** (1994), **Kateřina Čupová** (1992), **Jan Gruml** (1986), **Sasha Chagina** (1990), **Tomáš Chlud** (1976), **Štěpánka Jislová** (1992), **Marek Steiningler** (1987), **Vladimír Strejček** (1987), **Vojtěch Velický** (1981), **Tomáš Vovsík** (1989).

15+

VERONIKA BÍLKOVÁ LUDWIG VAN BEETHOVEN

Ilustrovala autorka
Praha, Verzone 2020,
112 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-87971-47-5
věk 15+

Na obálce, na níž stejně jako uvnitř knihy převládají temnělá modř oblohy a podzimně okrové tóny červánků zlatě se zrcadlících na vodní hladině, stojí zády k nám silueta muže v rozevlátém kabátci. Scenerie, ze které je cítit dominance přírody nad nepatrností lidské existence, předznamenává i nezvykle pojatou monografii o věhlasném německém skladateli. Autorka sice postupuje chronologicky od Beethovenových prvních koncertních krůčků pod vedením přísného otce až k triumfálním ovacím již neslyšícímu tvůrci při uvedení *Missy Solemnis* a *Symfonie* č. 9, ale namísto tradičního soustředění na osobní peripetie předkládá raději citlivou interpretaci jeho díla. Melodické motivy pronikají do ilustrací prostřednictvím nápaditého využití hudebních nástrojů proměněných v malířské náčiní. Otisky houslových strun, tympánových paliček a kladívek vymontovaných z dobové vídeňské klavírní mechaniky se rozbíhají po dvoustránkách knihy s touž eruptivností, s jakou se Beethovenova hudba odklání od formálně sešněrovaného klasicismu k živelnosti romantismu. Čtenář tak může hudební dojmy opřít o estetickou vitalitu jiného druhu. A někdo snad díky tomu pochopí, proč se komponistou zhudebněná

báseň Friedricha Schillera stala oficiální hymnou Evropské unie: počáteční zloba a nepokoj se zklidňují v chorál smíření, a tak óda nekončí výbuchem radosti, nýbrž jejím optimistickým vyhlášením.

Veronika Bílková (1994) vystudovala ilustraci a grafický design na FDULS ZČU. Podílela se na kolektivních publikacích tamního ateliéru didaktické ilustrace, jež vznikly pod vedením Renáty Fučíkové: *Dobrych 100*, *Česká zima* (obě 2018) a *Hrdinky* (2020). Výtvarně doprovodila i povídkovou sbírku Jana Štiftera *Světlo z Pauliny* (2020). V knize *Ludwig van Beethoven*, kterou vytvořila jako diplomovou práci, zúročila celoživotní vztah k hudbě – soukromě vyučuje hru na klavír a hudební nauku.

NOMINACE NA UÝROČNÍ CENY V OBLASTI LITERATURY PRO DĚTI A MLÁDEŽ

ZLATÁ STUHA 2021 - LITERÁRNÍ ČÁST

Kategorie Beletrie pro děti

Jan Jirků za text knihy *Táta a princezna Rozárka* (Albatros) – podrobněji na straně 6

Ilona Komárková (Komára) za text knihy *Králík je taky jenom člověk* (Pikola)

Petr Nikl za text knihy *Hudebníček* (Meander) – podrobněji na straně 17

Ester Stará za text knihy *Aport, Fousku!* (65. pole) – podrobněji na straně 4

Kategorie Beletrie pro mládež

Václav Dvořák za text knihy *Já, Finis* (Václav Dvořák) – v katalogu 2019/2020

Tereza Horváthová za text knihy *Sydney (My dva z B.)* (Baobab) – podrobněji na straně 18

Jana Jašová za text knihy *Psí dny* (Meander) – podrobněji na straně 15

David Jan Žák za text knihy *Žeberův odkaz* (Albatros)

Kategorie Literatura faktu pro děti a mládež

Dagmar Honsová a **Martina Součková** za text knihy *Předpověď počasí* (Paseka) – v katalogu 2019/2020

Hana Kašáková za text knihy *To: vše o menstruaci (a ještě něco navíc)* (Albatros)

Osamu Okamura za text knihy *Město pro každého* (Labyrint / Raketa)

Klára Smolíková za text knihy *S Komenským do komiksu* (Portál)

ZLATÁ STUHA 2021 - UÝTVARNÁ ČÁST

Kategorie Knihy pro mladší děti

Nikola Hořený za ilustrace ke knize *Rukulíbám* (Meander) – podrobněji na straně 4

Milan Starý za ilustrace ke knize *Aport, Fousku!* (65. pole) – podrobněji na straně 4

Andrea Tachezy za ilustrace ke knize *O velikonočnım zajíčkovı, Jůlince a měsíčku za nehtem* (Meander)

Marie Urbánková za ilustrace ke knize *Táta a princezna Rozárka* (Albatros) – podrobněji na straně 6

Kategorie Knihy pro starší děti a mládež

Jakub Cenkl za ilustrace ke knize *Já, Finis* (Václav Dvořák) – v katalogu 2019/2020

Karla Gondeková za ilustrace ke knize *Doma v Nebrasce* (Take Take Take)

Juraj Horváth za ilustrace ke knize *Sydney (My dva z B.)* (Baobab) – podrobněji na straně 18

Petra Josefína Stibitzová za ilustrace ke knize *Olinka a kouzelná truhla* (Albatros)

Kategorie Literatura faktu pro děti a mládež

David Dolenský za ilustrace ke knize *Rufus zálesák* (Baobab) – v katalogu 2019/2020

Eva Horská za ilustrace ke knize *Rozára a Černý Petr čili O větrných mlýnech* (Běžılıška) – podrobněji na straně 11

Jindřich Janíček za ilustrace ke knize *Kadaň je cool!!! – Průvodce neklidným městem* (Město Kadaň)

Veronika Vlková a **Jan Šrámek** za ilustrace ke knize *Apolenka z modrotisku* (GVU Hodonín)

Kategorie Výtvarný počın roku

Veronika Bílková za ilustrace ke knize *Ludwig van Beethoven* (Verzone) – podrobněji na straně 19

David Böhm a **Jiří Franta** za ilustrace ke knize *Město pro každého* (Labyrint / Raketa)

Nikola Logosová za ilustrace ke knize *Nad večernı černı* (Lux) – podrobněji na straně 6

Petr Nikl za ilustrace ke knize *Hudebníček* (Meander) – podrobněji na straně 17

ZLATÁ STUHA 2021 – KOMIKS

Džian Baban a **Richard Fischer** za knihu *Rváčův* (Lipník)

Kateřina Čupová za knihu *R. U. R.* (Argo)

ZLATÁ STUHA 2021 – ZVLÁŠTNÍ OCENĚNÍ ZA NAKLADATELSKÝ POČIN

nakladatelství Albatros a Pasparta za edici *Má to háček*

nakladatelství Universum za knihu *Hrdinky* – podrobněji na straně 18

MAGNESIA LITĚRA 2021 – KATEGORIE LITĚRA ZA KNIHU PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Tereza Horváthová za knihu *Sydney (My dva z B.)* (Baobab) – podrobněji na straně 18

Radek Malý za knihu *Rozára a Černý Petr* (Běžiliška) – podrobněji na straně 11

Bogdan Trojak za knihu *Safíroví ledňáčci a Glutaman* (Baobab) – v katalogu 2019/2020

Vítězové cen nebyli k datu redakční uzávěrky známi.

PARTNEŘI PUBLIKACE

Svaz českých knihkupců a nakladatelů

Fügnerovo nám. 1808/3
120 00 Praha 2
T 272 660 644
E sckn@sckn.cz
W www.sckn.cz

Česká sekce IBBY

Provázkova 2182/2
143 00 Praha 4
E ibbyczechrepublic@gmail.com
W www.ceskasekceibby.cz
W www.zlatastuha.cz

Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR

c/o Národní knihovna ČR
Mariánské náměstí 190/5
110 00 Praha 1
T 221 663 379
E skip@nkp.cz
W www.skipcpr.cz

NAKLADATELSTVÍ UVEDENÁ NA STRANÁCH 4–19

Albatros

c/o Albatros Media a.s.
Na Pankráci 1618/30
140 00 Praha 4
T 261 397 200–201
E albatros@albatrosmedia.cz
W www.albatrosmedia.cz

Argo

Milíčova 13
130 00 Praha 3
T 222 781 601
E argo@argo.cz
W www.argo.cz

Baobab

Plavecká 1355/14
128 00 Praha 2
T 605 195 614
E info@baobab-books.net
W www.baobab-books.net

B4U Publishing

c/o Albatros Media a.s.
Na Pankráci 1618/30
140 00 Praha 4
T 261 397 200–201
E b4upublishing@albatrosmedia.cz
W www.albatrosmedia.cz/c/b4u

Běžiliska

Škroupovo náměstí 1283/4
130 00 Praha 3
T 776 059 005
E info@beziliska.cz
W www.beziliska.cz

Edika

c/o Albatros Media a.s.
Na Pankráci 1618/30
140 00 Praha 4
T 261 397 200–201
E edika@albatrosmedia.cz
W www.edika.cz

Host

Radlas 5
602 00 Brno
T 545 212 747
E nakladatelstvi@hostbrno.cz
W www.hostbrno.cz

Junák – český skaut

Senovážné nám. 24
110 00 Praha 1
T 234 621 284, 776 720 220
E kancelar@skaut.cz
W www.skaut.cz

Knižní stezka k dětem

Zubatého 1
150 00 Praha 5
T 604 149 624
E info@kniznistezka.cz
W www.kniznistezka.cz

Lux

Tisová 115
386 01 Strakonice
T: 722 758 140
E: lux.nakladatelstvi@email.cz
W: www.lux-books.cz

Meander

Zubatého 1
150 00 Praha 5
T 257 324 232, 728 355 554
E nakladatelstvi@meander.cz
W www.meander.cz

Paseka

Vítkova 286/5
186 00 Praha 8
T 734 603 236
E knihy@paseka.cz
W www.paseka.cz

Portál

Klapkova 1867/2
182 00 Praha 8
T 283 028 111
E naklad@portal.cz
W www.portal.cz

65. pole

Na Žertvách 879/36
180 00 Praha 8 – Libeň
T 736 483 915
E nakladatelstvi@65pole.cz
W www.65pole.cz

Universum

c/o Euromedia Group a.s.
Nádražní 896/30
150 00 Praha 5
T 296 536 111
E objednavky-vo@euromedia.cz
W www.euromedia.cz

Verzone

U Průhonu 1514/17
170 00 Praha 7
T 733 717 394
E verzone@verzone.cz
W www.verzone.cz

O AUTORECH

Petr Matoušek (1968) vystudoval FSV UK, obor žurnalistika a nakladatelská věda, a jako literární kritik a editor se specializuje na anglickojazyčnou beletrii a literaturu pro děti. Vedl týdeník *Nové knihy*, působil v *Lidových novinách*, spolupracuje s rozhlasovou stanicí Vltava. Sestavil antologii *Britská čítanka – Hedvábný manšestr* (2001, 2004, 2008). Překládá pohádky člena britské skupiny Monty Python Terryho Jonese či dobrodružné povídky sira Arthura Conana Doylea. Zasedá v porotě Magnesie Litery a Ceny Maxe Broda. V předních českých nakladatelstvích se podílel na vydání čtyř stovek překladů z anglofonních literatur pro dospělé i pro mládež, mj. v rámci spisů Henryho Jamese (od 2013) nebo edice *Hogarth Shakespeare 400* (od 2015).

Milena Šubrtová (1965) absolvovala FF MU, obor čeština – francouzština, a pracuje jako docentka na Katedře českého jazyka a literatury PdF MU. V pedagogické i odborné činnosti se věnuje problematice české a světové literatury pro děti a mládež. Je autorkou monografie *Tematika smrti v české a světové próze pro děti a mládež* (2007). Pod jejím vedením vznikly publikace *Pohádkové příběhy v české literatuře pro děti a mládež 1990–2010* (2011) a *Slovník autorů literatury pro děti a mládež 2: Čeští spisovatelé* (2012), který byl oceněn Zlatou stuhou. Působila jako porotkyně této ceny a spolupracuje se slovenským odborným časopisem *Bibiana*.

NEJLEPŠÍ KNIHY DĚTEM

Výběr z českých knih pro děti a mládež podzim 2020 / jaro 2021

Texty © Petr Matoušek (ed.) & Milena Šubrtová, 2021

Design © Tibor Vízi, 2021

Vydala Komise pro dětskou knihu Svazu českých knihkupců a nakladatelů ve spolupráci s Českou sekcí IBBY a SKIP v Praze roku 2021

Uzávěrka výběru titulů: 31. března 2021

Redakční uzávěrka: 10. května 2021

Texty lze citovat výlučně s odkazem na autory

Počet stran 24

www.nejlepsiknihydetem.cz

www.facebook.com/NejlepsiKnihyDetem

ISBN 978-80-907020-7-3

